

72

SANT JOAN LES FONTS

El Soroll

REVISTA SEMESTRAL
DESEMBRE 2020

ÍNDEX

— 2 —

Hola!

— 3 —

**Des de la taula
de l'alcaldessa**

— 5 —

Notícies del semestre

— 9 —

Notícies del semestre

— 24 —

IV Premi Contes Fantàstics 2020

— 30 —

Recuperem la vida de Barri (Vell)

— 32 —

Els viatges d'en Quim

— 34 —

L'escola Castanyer

— 36 —

**L'estratègia turística
de la Garrotxa**

— 38 —

Sobre els usos de l'aigua del Fluvià

— 40 —

**Què li preguntaries
al patriarcat?**

— 42 —

Xevi Vilat

— 44 —

Miquel Pagès

— 46 —

**El pregó de les festes
de Sant Joan les Fonts**

— 50 —

Records

Hola!

Teniu a les mans una edició d'*El Soroll* plena d'esperança per un futur que es comença a albirar, en el qual la COVID-19 serà no-més un mal record. No hi som encara, però les notícies recents de vacunes i tractaments imminents ens indiquen que segurament ja hem passat l'equador de la pandèmia i som més a prop del seu final. Ep! No ens podem relaxar ni abaixar la guàrdia. Cal mantenir les mesures de seguretat prou conegudes per tots, però quan les forces i talent de les persones s'uneixen en l'esforç i el treball en equip, som imparables, ho podem tot.

S'apropa Nadal, una època de joia, esperança i il·lusió per a grans i petits, en què els nous reptes i projectes per al 2021 ens esperen a tots i en què el regal més gran que podem donar-nos és cuidar-nos i estimar-nos com a habitants del nostre petit municipi. Petit en dimensió, però molt gran en tendresa i humanitat.

Rebeu una càlida abraçada de tot l'equip de l'*El Soroll*.

Edició

Xavier Dilmé

Redacció

Anna Escarpanter, Joaquim Ferrer, Mònica Font,
Xavier Valeri i Glam Comunicació

Disseny

Glam Comunicació
— www.glam.cat

Dipòsit legal

GI-966-90

Impressió

Impremta Costa
— Tel. 972 26 03 41 - www.impremtacosta.cat

Tiratge

1.700 exemplars

La redacció no es fa responsable de les opinions
expressades en els articles signats.

Nota de la redacció: si algú no rep la revista
puntualment en el seu domicili, si us plau,
poseu-vos en contacte amb nosaltres
al 972 29 00 52

Autor de la fotografia de la portada:
Xavier Dilmé

SANT JOAN LES FONTS

El Soroll

72

DES DE LA TAULA DE L'ALCALDESSA

MARIA VIDAL

Benvolguts veïns i veïnes
de Sant Joan les Fonts,

Poc ens podíem imaginar, quan us escrivia a la revista *El Soroll* ara fa just un any, que el 2020 seria tan complicat i carregat d'incertesa.

Per això, no puc evitar començar adreçant-me a familiars i amics que heu perdut a una persona a causa del Coronavirus. Vull que sapigueu que teniu l'escalf de tot el poble davant unes festes que seran complicades. Ens agradaria que ens sentíssiu a prop en aquests moments.

Precisament, la resposta que hem tingut com a poble davant d'aquesta pandèmia mundial ens ha de suposar una injecció d'autoestima. Sigui trucant a l'Ajuntament, a un veï o a un conegut, hem aconseguit donar resposta a les diferents necessitats que generaven els tancaments i confinaments. També hi ha hagut dona-

cions, voluntariat de persones i col·lectius que hem de subratllar i aplaudir.

En aquest escrit no us vull escriure tòpics ni paraules buides perquè soc conscient que per a molts el Coronavirus també ha implicat problemes econòmics per pèrdues de llocs de treball, problemes per cobrar prestacions, etc. Són moments complicats i en els quals la incertesa complica la possibilitat de fer plans de futur a llarg termini.

Per aquesta raó, intentem respondre a aquesta incertesa treballant amb uns pressupostos municipals que atenguin necessitats socials i dotin de més eines el Pla de Reactivació Econòmica Municipal activat aquest 2020. Els 'Vals+' i els 300€ per a autònoms i establiments turístics afectats pel tancament en són una mostra. Treballem en diferents línies que us anirem anunciant.

D'altra banda, en aquesta revista hi trobareu ja un esbós de les actuacions d'un dels nostres grans projectes i que formen

part del Pla de Mandat que us vam presentar. Em refereixo a les actuacions que es faran al Barri Vell de Sant Joan i que començaran amb una reubicació de diferents equipaments com la Biblioteca i el Casal Cívic de Sant Joan, que actualment estan en una finca propietat d'una entitat financera.

Són les primeres peces d'un projecte que ens il·lusiona i que servirà per canviar tendències i inèrcies en aquest punt del nostre municipi. A les pàgines centrals de la revista us ampliïem la voluntat del projecte i prenem el compromís de donar-nos-en més detalls en el proper número. Aleshores confiem haver tancat alguns serrells pendents del projecte i podreu tenir tota la informació disponible.

Acabo desitjant-vos que aquestes festes de Nadal trobeu la calma i la pau que tant ens ha faltat tot aquest 2020.

Salutacions

Naixements, matrimonis i defuncions

NAIXEMENTS

Tamari Garsevanishvili	09/06/2020
Claudia del Carmen Rodríguez Bernardos Daniela del Carmen Rodríguez Bernardos	09/07/2020
Aleix Rigat Moya	25/07/2020
Laura Cullet Puigmal	29/07/2020
Laura Vila Cruaños	04/08/2020
Pol Aínez Astudillo	22/08/2020
Ivan Capdevila Baena	29/08/2020
Logan Ruiz Jordà	25/08/2020
Kartik Chand Thaper	10/09/2020
Pau Terricabras Fernández	03/10/2020
Juna Prat Padrosa	06/10/2020
Damandeep Singh	31/10/2020
Gurnoor Singh	17/11/2020
Ian Flores Palma	22/11/2020

MATRIMONIS

Mohamed Zerouali Ihsan Cahloui el Asry	20/07/2020
Ismael el Hallouf González Alexandra Quiles González	24/07/2020
Ernest Campderrich Lecumberri Anna Sau Ventulà	14/07/2020
Jaume Fàbrega Teixidor Antònia Masó Grau	07/08/2020
Yeison Andrés Cuervo Perez Leidy Viviana Pérez Quintero	14/11/2020

DEFUNCIONS

Juny Enric Vilanova Puigdemont, Luis Pagès Nogué.
Juliol Maria Asamar Espuña, Alejandro Ruedas Jiménez, Elvira Puigvert Peracaula, Gertrudis Vilanova Canalias, Francisco Pagès Grabulosa, Trinidad Soy Badosa.
Agost Miguel Grabulosa Soler demorell.
Setembre Maria Casals Rovira, Ana Toro Ramírez, Soledad Planella Payet, Benigno Segovia Simarro, Teresa Buxeda Canet, Magdalena Cufí Pararols.
Octubre Ana García Santos, Jorge Periañez Esteve, Joaquina Costa Debesa, Carmen Lagullón Sáez, Pedro Araujo Alameda, Lluís Costa Batlle, Francisco Serra Montornés, Antonio Font Sitjà, Asunción Rodeja Juanola.
Novembre / Desembre Isabel García García, Abel Morales Barranco, Assumpció Subirana Ros, Lourdes Llagostera Roura.

TELÈFONS I FORMACIÓ PER A EMERGÈNCIES

Bombers
112
Mossos
112
Emergències mèdiques
061

WhatsApp
621 241 458

Àrea Bàsica de Salut
Sant Joan les Fonts
972 29 08 36
La Canya
972 29 20 89

Desfibril·lador de Sant Joan les Fonts
NOVA UBICACIÓ
a l'edifici de Ràdio
Sant Joan

Desfibril·lador de la Canya
Entrada de l'Associació Esportiva La Canya

Davant una aturada cardíaca, cal trucar al 112, utilitzar els desfibril·lador i esperar els serveis d'emergència

Ajuntament de Sant Joan les Fonts
972 29 00 52

NOTÍCIES DEL SEMESTRE

Punt final de 'La Cultura a casa'

Coincidint amb la fase 3 de la desescalada, a mitjans de juny es va posar punt final a la iniciativa 'La Cultura a casa', que ha permès a l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts oferir propostes per a tots els públics i de totes les tipologies a través de les xarxes socials. Així, de dilluns a diumenge, es van compartir contes, curiositats del municipi, poemes o endevinalles sobre diferents indrets, a més de recomanacions literàries per part de la bibliotecària. Tot amb la voluntat d'entretenir i divulgar, però també de donar a conèixer i difondre el patrimoni de Sant Joan les Fonts.

Aquestes propostes culturals i lúdiques van començar el 24 de març i van acabar el 14 de juny: gairebé un trimestre de propostes diàries molt profitoses i que han tingut molt bona rebuda.

Sant Joan les Fonts, seu del postgrau d'Il·lustració Científica de la UdG

El mes de juny es va celebrar a Sant Joan les Fonts una sessió de treball de camp del postgrau d'Il·lustració Científica en Ciències Naturals que imparteix la Fundació per a la Innovació i la Formació de la Universitat de Girona i la Fundació d'Estudis Superiors d'Olot, on es fa el gruix de les classes. Aquest treball de camp va tenir lloc a la zona del Boscarró i el Molí Fondo, un punt on es pot plasmar la geologia, la fauna, els elements botànics i l'arquitectura humana d'una manera excepcional.

Aquesta va ser la primera mostra de l'establiment d'un marc de col·laboració entre Sant Joan les Fonts i el postgrau de la UdG i la FES, que ha convertit el municipi en una de les seves seus formatives, d'acord amb el conveni signat. De fet, la presentació d'aquest postgrau s'havia de fer a Sant Joan, però no es va poder celebrar a causa de la pandèmia.

D'acord amb aquest conveni, un estudiant del postgrau farà les seves pràctiques a l'Àrea de Cultura, Turisme i Promoció amb la tècnica municipal, Anna Escarpanter. El principal motiu de l'acord és que, a la línia d'informació turística de

Sant Joan les Fonts, el dibuix o la pintura *au plein air* hi juga un paper important. Ja fa anys que Sant Joan les Fonts ofereix la Ronda Croquis, una ruta artística, a l'aire lliure i apta per a tots els públics, que passeja pel Parc de les Olors alhora que descobreix el seu patrimoni natural i cultural. Cada espai té la seva pròpia personalitat paisatgística i el seu propi jardí, i ofereix diferents tècniques artístiques que el visitant pot desenvolupar. Ronda Croquis és una estratègia turística innovadora, ja que atrau un turisme interessat en les tècniques pictòriques, amb la particularitat que no és un fet puntual, com ara una fira o un concurs de dibuix o de pintura.

Les pràctiques consisteixen a participar en la difusió turística del municipi a través de la il·lustració de la seva diversitat de paisatges. L'alumnat ha de dissenyar també els continguts per a un nou cartell de la ruta Ronda Croquis. A més, s'exploren també maneres de millorar la comunicació turística a partir de la il·lustració científica, amb punts de vista de paisatges i tècniques que s'escolliran conjuntament entre l'alumne i l'Ajuntament.

Fotografia Marta Figueras

Una festa major original, participada i intergeneracional

Enguany, la Festa Major de Sant Joan ha estat marcada per la singularitat a causa de la COVID-19. La Comissió de Festes va saber adaptar la festa a unes circumstàncies tan especials i aconseguir que petits i grans hi participessin, convertint-la en una de les edicions més intergeneracionals que s'han celebrat mai. En tot moment es va procurar respectar les mesures sanitàries de seguretat i preparar una programació molt participativa.

Les activitats van començar el 23 de juny a la tarda amb un concurs de pintura ràpida organitzat per l'EMBA, que va comptar amb un bon nombre de participants. Un any més, la Flama del Canigó va arribar al municipi i es va repartir en fanalets de cartó entre els assistents a la lectura del manifest, queenguany va anar a càrrec de la infermera santjoanenca de

l'ABS i membre d'Òmnium Garrotxa, Montse Coll, i que estava dedicat en bona part a les víctimes de la pandèmia.

Un dels moments més esperats va ser el pregó amb la llevadora Pilar Puigdemont, que va fer un emotiu recorregut per la seva vida i va donar a conèixer com ha evolucionat la seva feina en 40 anys de professió. Després van venir els focs artificials que van ser espectaculars.

El dia de Sant Joan va començar amb la tradicional missa a càrrec de mossèn Miquel Vall-llosera i, tot seguit, un vermut des d'uns balcons que veïns i veïnes van engalanar per a l'ocasió i el concurs de Tik Tok, en què els més joves van poder demostrar les seves habilitats i optar a premis.

A la tarda es va emetre un programa especial des de Ràdio Sant Joan pel qual

van passar membres de la comissió de festes de diferents èpoques i, entre tots, es va recordar com era abans la festa major i es van explicar moltes anècdotes. Els oients hi podien trucar i aconseguir diversos regals per valor de 50 € procedents dels comerços i empreses del municipi i ajudar així a impulsar l'economia local. En el transcurs del programa es va proclamar l'Hereu i la Pubilla: Lluç Danés i Xarles (20 anys), estudiant d'ADE, i l'Anna Roca i Font (21 anys), estudiant de Psicologia.

Divendres, la festa va acabar amb una vetllada teatral al prat de Can Miquelet amb la companyia Improshow i la col·laboració d'Els Colats. Des de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts es vol agrair a la Comissió de Festes l'esforç i l'originalitat a l'hora de preparar aquesta edició tan especial.

Els premiats en el Concurs de Pintura Ràpida

Dilluns 29 de juny es van lliurar els premis del Concurs de Pintura Ràpida organitzat per l'Escola Municipal de Belles Arts (EMBA). Aquest certamen se sol celebrar coincidint amb la Festa del Roser, que aquest any es va suspendre.

La mecànica és ben senzilla: es donen unes làmines marcades i unes pautes de dibuix que els participants han de complir en unes hores de marge. Els premis van dels 200 € per al guanyador de la categoria d'adults, passant per diners per gastar en activitats culturals per als juvenils i vals de compra amb material de dibuix per a la mainada.

- 1r premi Adults: Xavi Berdonces
- 2n premi Adults: Joan Espunya
- Seleccionat Juvenil: Carla Falgarona
- Seleccionat Juvenil: Maria Serra
- 1r premi Infantil: Otger Serrat
- 2n premi Infantil: Júlia Reixach

L'Ajuntament tracta vigilància nocturna durant l'estiu

Amb l'objectiu de garantir la convivència i el compliment de la normativa en l'època estival, el Govern municipal va prendre aquesta decisió després de les queixes reiterades de la ciutadania del Barri Vell

per molèsties i aldarulls a altes hores de la matinada. Per aquesta raó, es va endurir també el control del consum d'alcohol a la via pública.

El consistori disposa d'eines com l'Ordenança de Convivència i Via Pública que no permet el consum de begudes fora de l'establiment en el qual s'expenen. A més, la normativa recalca que correspon als propietaris dels negocis fer el control de les begudes que s'estan consumint fora del local o de les terrasses autoritzades.

L'article 15 d'aquesta ordenança, del 12 de juny del 2017, contempla que si el consum d'alcohol provoca insalubritat o genera molèsties greus als veïns, la infracció serà considerada greu. També es considera infracció greu la permissivitat reiterada en el descontrol de les mesures que es regeixen dins la normativa municipal. L'Ajuntament pot avisar els Mossos d'Esquadra perquè aixequin acta de la situació de vulneració d'aquesta normativa i la sanció pot arribar fins als 300 euros.

Èxit de les activitats d'estiu

Tot i les mesures sanitàries per fer front a la propagació de la COVID-19, els casals i les activitats d'estiu per a infants i joves a Sant Joan les Fonts es van desenvolupar de manera molt satisfactòria. Des de l'Ajuntament es vol agrair l'esforç i la col·laboració d'infants, joves, monitors i famílies que van fer possible que es pogués gaudir d'unes activitats que combinen vessant lúdica i pedagògica.

Millores a la passarel·la del Clot de l'Infern

A principis de juliol l'Ajuntament va fer tot un seguit d'actuacions de millora a la passarel·la del Clot de l'Infern, al nucli de Sant Joan. Aquesta infraestructura, que travessa el rec del Clot de l'Infern, està feta de fusta i limitada a la circulació per a vehicles que no van a motor. La intervenció va permetre millorar aspectes de la seva fesomia que s'havien anat degradant amb el pas del temps. Així, es van posar nous suports per fer de barana i després es van pintar per igualar el color de la fusta i oferir una imatge agradable amb l'entorn en una zona de passeig i contacte amb la natura.

Millores als parcs infantils

El mes de juliol, i aprofitant la reobertura després del confinament de primavera, es van fer actuacions a diferents parcs infantils repartits per Sant Joan, la Canya i Begudà. La voluntat de l'Ajuntament amb aquestes accions és millorar el confort i la seguretat d'aquests espais dedicats a la mainada.

Noves mesures de sostenibilitat ambiental i d'impuls a l'habitatge social

Dimarts 21 de juliol va tenir lloc una sessió plenària a Sant Joan les Fonts que va posar l'accent en dues apostes del mandat com són la sostenibilitat ambiental i l'habitatge social.

El Ple es va iniciar donant compte d'un informe sol·licitat al Servei Jurídic de la Diputació de Girona sobre el nomenament de la primera tinenta d'alcaldeessa, Anna Serra, com a alcaldessa accidental. Aquest informe conclou que aquest nomenament s'ajusta a dret i que, per tant, també són ajustats a dret els actes administratius dictats per ella i els acords adoptats amb el seu vot de qualitat a la sessió plenària del 15 de juny.

Aposta ambiental

Un altre dels punts destacats del ple va ser l'aprovació inicial per unanimitat del projecte d'instal·lació d'una caldera de

biomassa per subministrar energia a l'escola Castanyer i a la llar d'infants el Niu. Es tracta d'una aposta per l'energia verda i de proximitat que permetrà reduir el cost de la factura a llarg termini.

Està previst que la caldera s'ubiqui al parc proper als dos centres educatius, ampliant l'actual construcció dedicada a les barbacoes. El pressupost d'execució és de poc més de 137.000 euros i s'ha aconseguit una subvenció de la Diputació de Girona de gairebé 69.000 euros.

Més pisos de lloguer social

Al Ple també es va aprovar un conveni de col·laboració entre l'Ajuntament i la Sabred per a la cessió d'habitatges de lloguer social. El conveni contempla que l'Ajuntament gestioni 6 pisos, ubicats al carrer Margarida Cabrafiga de La Canya, que són propietat de l'entitat bancària.

Aquests pisos se sumen als que la tardor passada l'Ajuntament va començar a gestionar de manera directa a l'edifici de l'antiga Caserna. La titularitat segueix sent de la Generalitat, però és l'Ajuntament qui en tramita el lloguer per a diferents col·lectius amb necessitat d'habitatge assequible. Aquest sistema permet atendre de manera més pròxima les demandes relacionades amb l'habitatge, un dels eixos del Pla de Govern fins al 2023. La mesura es va aprovar per unanimitat.

A banda d'això, també es va aprovar el Pla Director del Servei Municipal d'Aigües, que és de gestió municipal. Aquest document conclou que es poden assumir les millors que es proposen d'acord als ingressos del servei.

Finalment, el Ple va aprovar els dies festius per al 2021 a Sant Joan les Fonts: seran el 25 de juny i el 10 de setembre.

Begudà manté viu l'esperit de la Festa

El nucli de Begudà va celebrar el cap de setmana del 18 i 19 de juliol la seva tradicional Festa Major. Un esdeveniment que, com tants altres, s'ha hagut d'adaptar a les noves mesures sanitàries. Tot i això, la Comissió de Festes va preparar un seguit d'activitats per mantenir viu l'esperit d'aquesta tradició. Per tant, la Festa es va celebrar en dos actes.

El primer va ser dissabte al vespre amb un concert de Pep i Maria José Quartet. El grup musical va aprofitar l'ocasió per agrair

el suport a la música en directe, un dels col·lectius que més està patint les conseqüències de la COVID-19 en l'àmbit econòmic. La seva reivindicació va ser aplaudida pel públic assistent, que va ser nombrós tot respectant les distàncies socials.

I en segon lloc, diumenge va tenir lloc la celebració eucarística a l'església de Santa Eulàlia de Begudà. Això sí, un cop feta, no hi va haver el tradicional vermut ni el ball dels capgrossos.

S'endureix el control de les zones de recollida de residus

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts ha decidit fer un pas més per tal de controlar el bon ús de les zones de recollida de residus.

En concret, a la zona de l'avinguda Cister s'ha instal·lat una càmera de vigilància per detectar qui són els responsables de l'ús incívic de l'espai. Les queixes dels veïns es deuen sobretot a l'abocament de trastos i de tota mena d'andòmines. En aquest sentit, el consistori insisteix que el dia de recollida és els dimarts i que cal avisar prèviament l'Ajuntament del material que s'hi deixa (el telèfon és el 972 29 00 52). L'objectiu és instal·lar aquest mateix control videovigilat a diferents zones de recollida de residus per tal de denunciar els infractors de les ordenances vigents.

Trasllat del desfibril·lador de la Plaça Major a davant de la ràdio

A finals de juliol es va traslladar un dels desfibril·ladors de Sant Joan les Fonts. L'aparell estava instal·lat a la Plaça Major però el servei de la Diputació de Girona va aconsellar el canvi d'ubicació. Els serveis tècnics de l'Ajuntament van estar estudiant possibles emplaçaments i es va optar per ubicar-lo a l'edifici de Ràdio Sant Joan i el jutjat de pau. Aquest espai és proper a l'anterior i es troba a la carretera d'Olot, just davant de l'edifici del consistori.

L'altre desfibril·lador operatiu a Sant Joan està instal·lat a la zona esportiva de la Canya, a la Roureda.

Nou banc a la zona de passeig de la carretera d'Olot

Un bon grapat d'usuaris d'aquesta via paral·lela a la carretera d'Olot havia demanat un banc per reposar o xerrar una estona. Des de mitjans de juliol, ja està instal·lat.

Una nova edició de les Brigades Joves amb un balanç molt positiu

Per segon any, han tingut lloc a Sant Joan les Brigades Joves en el nou format. El jovent, nascut entre 2004 i 2005, s'ho va passar molt bé fent tasques de voluntariat en diferents serveis municipals, per aprendre a respectar l'entorn i a treballar en equip en activitats que ajuden a millorar el poble (neteja de rutes municipals, selecció de llibres, etc). També es van treballar les emocions a través de jocs i dinàmiques, i es van fer diverses activitats lúdiques, com ara el tobogan d'aigua, fer creps o anar a la piscina. Fins i tot van anar a Girona a fer un *scape room*!

Tot el jovent valora molt positivament aquesta iniciativa i coincideix que han fet molta pinya i que tenen moltes ganes de repetir l'experiència.

Les Brigades Joves es duen a terme de manera mancomunada a diferents municipis de la Garrotxa, com ara Castellfollit, la Vall de Bianya, les Preses, Maià, Olot, Riudaura, Santa Pau, Sant Feliu, Sant Jaume i Tortellà.

La llar d'infants El Niu estrena web

Aquest estiu, la llar d'infants municipal El Niu va estrenar un nou web amb l'objectiu d'apropar a les famílies l'equipament, el seu projecte i les persones que el tiren endavant. Els interessats poden trobar informació exhaustiva sobre el projecte educatiu i també poden conèixer els espais, els grups, les educadores, els horaris. El podeu consultar a <https://elniu.cat>

Treballs de millora en el sistema d'aigua del municipi

El mes d'agost la brigada municipal, sota la supervisió del SIGMA, va dur a terme tot un seguit de millores en el sistema d'aigua del dipòsit Soler, el més gran del municipi i el que abasteix a més usuaris. Aquests treballs van consistir en l'automatització de determinats processos en el dipòsit per a una millora en el servei.

Noves senyalitzacions verticals

A part de les actuacions de neteja i desinfecció d'espais públics que es fan de forma periòdica, s'han instal·lat noves les noves senyalitzacions verticals a diversos punts del municipi.

Millora de parcs, jardins i reparacions de mobiliari urbà

Al llarg d'aquests mesos, la brigada ha dut a terme nombrosos treballs de jardineria, desinfecció i reparacions en els espais públics del municipi, com ara la col·locació d'uns parterres a l'entrada del polígon de Begudà, netejar de fulles i brutícia de l'avinguda Rafel Torres de Sant Joan i la reparació i el repintat del mobiliari urbà a la zona del monestir de Sant Joan. També s'han desinfectat tots els parcs infantils del municipi i s'han reparat les peces malmeses.

Reordenació dels canals de participació ciutadana

Un any després de la posada en marxa del canal municipal de WhatsApp se'n fa una valoració molt positiva: un 10% dels veïns del municipi ja s'hi ha donat d'alta i es considera aquesta eina com a consolidada i centra l'aposta de contacte a través de les aplicacions dels *smartphones*. La xifra és superior a la que tenen altres municipis de mida superior a Sant Joan les Fonts.

Aquesta percepció interna es tradueix en els bons resultats de l'enquesta feta el primer semestre de l'any passat. 9 de cada 10 subscriptors la recomanen i, de fet, el gruix dels usuaris demanen rebre més informació a través d'aquest canal. Potenciar el WhatsApp és doncs la prioritat de futur més immediat.

Per aquesta raó, i per optimitzar esforços, l'Ajuntament han deixat d'utilitzar l'*app* SmartVila. Els responsables de desenvolupar-la n'havien anat traient possibilitats i la seva utilitat se n'ha vist reduïda. A més, tenia un cost anual per al consistori que ara es pot dedicar a altres prioritats.

Entre els avantatges de fer servir el WhatsApp, destaca que no cal descarregar-se cap altra aplicació i es tracta d'una de les *apps* més habituals dels telèfons intel·ligents. A més, un cop posada en marxa, l'Àrea de Comunicació del consistori n'ha assumit la gestió i no té cap cost afegit. Aquest canal no és la via però per comunicar les incidències a l'Ajuntament, tramit que s'ha de fer través del web municipal

Per tal de donar-se d'alta al canal de WhatsApp municipal n'hi ha prou en sol·licitar-lo, tot enviant un WhatsApp al número 621 24 14 58. El tràmit és completament gratuït.

621 241 458

Visites guiades per donar a conèixer el municipi i activar l'economia local

Les visites guiades són una bona manera de conèixer el nostre municipi tant per al públic visitant com per al local. En el marc d'un estiu en què els atractius de proximitat i d'interior han estat un dels principals reclams, l'Ajuntament ha apostat per impulsar unes visites que, a més de donar a conèixer el patrimoni, també han servit per generar activitat al municipi i donar suport a l'economia local. Així, el mes d'agost se'n van celebrar dues, de caràcter gratuït, per descobrir part del patrimoni de Sant Joan.

Dissabte 15, un grup de 13 persones provinents de Sant Joan les Fonts, Beuda i Barcelona van gaudir de la visita a les colades de lava (zona del Molí Fondo i del

Boscarró) i la valoració que en van fer va ser molt positiva.

L'endemà, la visita va tenir com a protagonistes els comerços de Sant Joan dels anys 50 i 60. En aquesta visita 11 santjoanencs i santjoanenques van gaudir de la iniciativa i van aportar interessants anècdotes. Va ser una visita plena de nostalgia que va comptar amb la presència de la Fina, de Ca la Quima, que va explicar com estava distribuïda la botiga, què hi venia, etc.

Aquestes visites van anar a càrrec de l'empresa local, Fentours, amb la Lúdia Bartolí al capdavant, que va ser l'encarregada de descobrir als grups el patrimoni de Sant Joan les Fonts.

Comença el curs a l'Escola Municipal de Belles Arts

L'Escola Municipal de Belles Arts (EMBA) de Sant Joan les Fonts ha estrenat el curs 2020-21 amb una completa i variada llista de propostes. Prèviament, el 4 de setembre, l'EMBA va fer una jornada de portes obertes en la qual s'oferien matriculacions amb un 10% de descompte.

Entre l'oferta destaquen clàssics com ara la Ceràmica per a adults o el Dibuix per a mainada, Cistelleria creativa, la Restauració i Customització de mobles o la Costura creativa. Però també hi ha novetats, com ara 'Lettering', Teatre d'imaginació, Il·lustració amb tècnica i aquarel·la, Patronatge creatiu o el taller de Tiffany (un vitrall-mandala).

Es pot trobar més informació a la pàgina web del centre:
www.escolabellesarts.cat

Una Diada diferent

Davant la situació provocada per la pandèmia, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va convidar la ciutadania a celebrar la Diada Nacional de Catalunya penjant la senyera als balcons. Aquest 11 de setembre estava previst fer una celebració a Begudà, però finalment no hi va haver cap commemoració com la que sí que es va fer l'any passat a la Canya. Aquesta decisió s'emmarca en la prudència necessà-

ria davant les mesures de protecció pel coronavirus.

Per aquest motiu, i donada l'excepcionalitat del moment, es va fer un acte simbòlic a les xarxes socials de l'Ajuntament, amb la hissada de la bandera a Begudà perquè tothom s'hi pogués sumar de manera virtual.

L'estelada a Torre Canadell

Aquests dies, coincidint amb la celebració de la Diada Nacional de Catalunya, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va tornar a fer onejar a la Torre Canadell la bandera estelada. Aquesta actuació, que resumeix els anhels de llibertat que hem expressat com a poble en reiterades ocasions, suposa tot un repte per la seva complexitat. Malgrat que des de lluny pugui no semblar-ho, hissar una bandera en aquest punt és una tasca que demana temps i la mobilització de diversos recursos. Per aquest motiu, cada cop que una incidència meteorològica com el vent l'esparraca o fa que surti volant, la seva restitució no és senzilla. La Torre Canadell és una construcció del segle XIX, ubicada al Puig de Canadell a la Serra de Vivers. Per hissar l'estelada cal mobilitzar un camió grua i un cop penjada és visible des de diferents punts del municipi, convertint-se en un tret distintiu.

Millores als accessos del Centre Sociocultural

Entre les actuacions de millora que es fan als equipaments municipals de Sant Joan les Fonts, també s'ha actuat al Centre Sociocultural. Concretament, es van arrencar les tuies de la zona enjardinada per instal·lar una barana d'acer inoxidable amb l'objectiu de millorar la seguretat dels usuaris. Les obres van anar a càrrec de la Brigada Municipal.

Un nou butlletí d'informació municipal

A finals de setembre es va començar a repartir per les llars de Sant Joan, la Canya i Begudà, un nou Butlletí Municipal. Aquest document arriba per aportar informació a la ciutadania sobre diferents actuacions de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts. Dissenyat per l'Àrea de Comunicació, adapta el format de l'agenda mensual, la publicació que es va aturar el mes de març davant la nova situació provocada per l'estat d'alarma i que segueix apareixent en un format molt més reduït a la contraportada.

El butlletí inclou fins a deu notícies d'actuacions i s'envia a través del canal de WhatsApp Business. També es posa l'enllaç al web i xarxes municipals per poder llegir-se en PDF.

El Garrotxa Walking Fest a Sant Joan

Turisme Garrotxa i la xarxa de senders Itinerànnia van organitzar per segon any consecutiu el Garrotxa Volcanic Walking, que s'emmarca dins els Festivals de Senderisme dels Pirineus, coordinats per l'IDAPA (Institut de Desenvolupament de l'Alt Pirineu i Aran) i amb el suport de la marca turística Pirineus, el patronat de Turisme Ara Lleida i el Patronat de Turisme Costa Brava Girona.

Enguany, el programa del festival ha comptat amb 16 activitats diferents per descobrir el patrimoni natural i cultural de la comarca. En el cas de Sant Joan les Fonts, la sortida 'Entre colades de lava' es va celebrar el cap de setmana del 3 i 4 d'octubre i va anar a càrrec de l'empresa santjoanenca Fentours.

Tots els participants van rebre com a obsequi el kit del senderista, amb una motxilla i marxandatge de l'acció. A més, durant la sortida, van poder fer un tastet de productes del territori ofert pels diferents ajuntaments.

El Pont Medieval, protagonista de les Jornades Europees de Patrimoni 2020

Un any més, el 10 d'octubre passat, Sant Joan les Fonts va celebrar les Jornades Europees de Patrimoni, una iniciativa que vol valorar diferents espais, equipaments i monuments arreu del continent.

Si l'any passat es va decidir parlar del patrimoni volcànic (amb una visita al volcà de la Canya), aquest any el protagonisme va ser per al Pont Medieval, una infraestructura clau, i en imaginar com era al segle XIII. L'arqueòloga Maribel Fuertes, que va participar en les darreres actuacions que s'han fet al pont, va explicar com aquest encreuament del Fluvià ha anat evolucionant amb el pas del temps. L'obra municipal va rebre una subvenció per a la restauració i conservació d'immobles de valor patrimonial de la

Diputació de Girona. L'execució de l'obra es va dur a terme entre els mesos de març i abril de 2015 i va permetre la documentació de les successives pavimentacions de l'estructura.

La visita, organitzada per l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts amb la col·laboració de la Diputació de Girona, era gratuïta però calia inscripció prèvia, d'acord amb les mesures per prevenir contagis de la COVID-19. També era necessari fer ús obligatori de la mascareta i respectar les distàncies de seguretat.

Els assistents van rebre un nou punt de llibre basat en el patrimoni de Sant Joan les Fonts, concretament, el patrimoni hidràulic acompanyat d'un text de Berga i Boix publicat a 'Clareta'.

Resultat de l'enquesta participativa de l'àrea de barbacoes

Tot va començar aquest estiu, en el número de juny d'*El Soroll de les Fonts*, en el qual es feia una consulta sobre les barbacoes. Es podia votar a través d'una butlleta inserida a l'interior de la publicació.

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va posar en marxa aquesta iniciativa després que aquests espais, que es van concebre per donar un servei més als santjoanencs i santjoanenques, haguessin suposat un focus important d'incivisme.

L'enquesta estava pensada per oferir tres opcions, que són:

- 1) tornar a fer la inversió a les barbacoes i deixar-les obertes,
- 2) realitzar un tancament amb pany i portes que implicaria llogar l'espai i controlar-ne l'ús, o bé
- 3) el tancament i desmuntatge de les instal·lacions.

L'opció més votada, amb 136 vots que suposen un 78% del total, ha estat la de construir un tancament amb pany i portes. Tot seguit, 36 persones, el 20%, s'han decantat per la segona. I per acabar, 3 persones, el 2% dels vots, han escollit la tercera possibilitat.

L'equip de govern de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts es mostra satisfet i compromès amb la participació ciutadana. De fet, Anna Serra, regidora de Promoció Municipal, n'ha fet un "balanç molt positiu" i espera "poder fer noves enquestes properament".

Emotiu acte de record a la Fira Internacional de Bruixeria

Diumenge 4 d'octubre, coincidint amb el cap de setmana que estava prevista la seva celebració, va tenir lloc l'acte de record a la Fira Internacional de Bruixeria de Sant Joan les Fonts, "perquè no es perdi la màgia".

En lloc del Clot de l'Infern, l'esdeveniment es va traslladar al prat de Can Miquelet i es va iniciar amb un taller de les àvies remeieres del Parc de Pedra Tosca sobre 'les herbes de les bruixes'. En el transcurs de la seva explicació, van donar claus sobre com les plantes ens poden ajudar a sentir-nos millor i van posar l'accent en la necessitat de millorar les nostres defenses. Algunes de les seves creacions les van sortejar entre el públic.

Posteriorment, es va fer lliurament dels Premis de Contes Fantàstics que, organitzats per l'Escola Municipal de Belles Arts (EMBA), ja han arribat a la 4a edició. Un cop més, es van rebre un bon grapat d'històries protagonitzades, entre d'altres, per les dones d'aigua, tan conegudes al municipi.

La relació dels relats premiats, que podreu llegir en aquestes pàgines, és la següent:

- 1r premi de 250 €: *Aigua i foc* de Diana Alenay (El Montmell - Baix Penedès)
- 2n premi de 100 €: *El secret que t'he de dir* de Laura Moré Pineda (Oix - Garrotxa)
- 3r premi de 50 €: *S'ha acabat el bròquil!* de Montserrat Gil i Casals (Campdevàrol - Ripollès)

Dos seleccionats amb premis de 30 € cadascun per gastar en establiments del poble:

- 1r seleccionat: *De bruixes i dones d'aigua* de Neus Verdaguer Pagès (Sant Joan les Fonts)
- 2n seleccionat: *Quans sentis el tro* de Lluís Pradas Amat (Llorà - Gironès)

Tot seguit, a les 12 del migdia, es va celebrar l'esperat Ritual de Sanació. Enguany, la proposta de l'Imma del Destí i la Dama Blanca va tenir com a teló de fons l'espectacular alzina que hi ha al prat de Can Miquelet. Al seu entorn, s'hi va fer un recorregut en forma d'arc de Sant Martí. Els participants hi van accedir un a un amb una pedra volcànica a la mà mentre pensaven quins pensaments volien deixar enrere. Després de deixar la pedra en una olla van rebre el tram final de la sanació.

Instal·lació de reductors de velocitat

En resposta a la petició de molts veïns que ho van sol·licitar en els diversos 'Quedem a la plaça?', a principis d'octubre es van instal·lar reductors de velocitat a diversos punts de Sant Joan les Fonts. Concretament, són aquells que es troben dins el municipi.

L'Ajuntament vol demanar disculpes si en algun moment de la instal·lació va causar algun problema en la circulació del trànsit, atès que puntualment es feia necessari tallar alguns trams de la via.

Neteja a fons de la Bassa dels Ànecs

Després de temps de no fer-se, aquest mes d'octubre es va buidar la Bassa dels Ànecs, a la zona de Peracaula, per procedir a la retirada de llots i fangs.

Un agent cívic per garantir la convivència

Donat l'èxit que va tenir la incorporació d'un vigilant aquest estiu, en què es van reduir notablement les actuacions incivi-

ques, l'Ajuntament ha convocat la plaça de vigilant-agent cívic de forma interina que està encara en procés de selecció.

Les funcions bàsiques d'aquesta figura són les següents:

a) Custodiar i vigilar els béns, serveis, instal·lacions i dependències municipals.

b) Ordenar i regular el trànsit dins el nucli urbà, d'acord amb les normes de circulació.

c) Participar en les tasques d'auxili al ciutadà i de protecció civil en general.

d) Vetllar pel comportament cívic de la ciutadania en actes públics i comportaments individuals.

e) Vetllar pel compliment de les ordenances i disposicions municipals, especialment en les relatives a tinença i protecció d'animals, aparcament i convivència i via pública.

L'alcaldeessa Maria Vidal reprèn l'activitat al capdavant de l'Ajuntament

El mes d'octubre, Maria Vidal, alcaldessa de Sant Joan les Fonts, va reprendre l'activitat a l'Ajuntament després de rebre l'alta mèdica. Ho va fer il·lusionada, disposada a treballar més que mai per al municipi i per als seus habitants i al costat d'un equip de govern que ha sabut donar resposta en tot moment a la situació de pandèmia que estem vivint.

Les ordenances fiscals per al 2021

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va aprovar per unanimitat dilluns 19 d'octubre la modificació provisional de les ordenances reguladores de tributs per al 2021.

Una de les novetats és la reforma fiscal que penalitza els vehicles més contaminants i premia els més sostenibles per adaptar-se als canons i directrius europeus. Així, s'han fet canvis a l'ordenança sobre l'impost de vehicles de tracció mecànica. Fins ara, els vehicles que tenien més de 30 anys tenien una bonificació del 100% de l'impost, però ara només quedaran exempts els vehicles històrics (matriculats a la Prefectura Provincial de Trànsit o a la Federació Catalana de Vehicles Històrics). Aquesta mesura anirà acompanyada d'una campanya de sensibilització i s'anirà fent de manera progressiva els pròxims anys.

També s'amplien les bonificacions als vehicles més nets: fins ara, elèctrics i bimodals tenien una bonificació del 75% durant els dos primers anys. Ara, els elèctrics mantindran un 75% els tres primers anys i el 50% a partir del quart. Per als bimodals o híbrids, hi haurà un 75% de bonificació els dos primers anys, un 50% del tercer al cinquè i un 10% la resta de vida útil.

Actualització d'escombraries

Les noves ordenances també actualitzen les taxes per a la gestió de residus. Aquest és un servei gestionat pel Consorci Sigma, que depèn del Consell Comarcal, i en el qual l'Ajuntament té poc marge d'actuació. Aquest any l'increment previst és del 4% lineal en les diferents tipologies, tant per a habitatges com per a activitats econòmiques. Pel que fa al règim general, els habitatges familiars pagaran uns 7 € més (es passa de 197,02 € als 204,90 €).

El ple, de caràcter extraordinari, va ser el primer presidit per l'alcaldeessa Maria Vidal després de la seva reincorporació laboral.

Els cementiris es preparen per a Tots Sants

Coincidint amb la celebració de Tots Sants, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va reforçar els protocols d'accés i les mesures de prevenció davant el coronavirus als cementiris municipals: el de Sant Joan i el de Begudà. A tots dos, a part de diverses tasques de neteja i de millora, es va reforçar la senyalització sobre la normativa bàsica per a la prevenció de la COVID, d'acord amb les autoritats sanitàries, com és el respecte a la distància social i l'ús de gel hidroalcohòlic (del qual hi ha dispensadors als accessos als recintes). Finalment, i per evitar les aglomeracions, es va limitar el nombre de visitants, que no podia ser superior a 45 persones alhora. En el cas de Sant Joan, també es van marcar circuits d'entrada i sortida.

D'altra banda, la parròquia va organitzar dues celebracions litúrgiques en record als difunts: diumenge 1 de novembre a les 10.30 del matí a l'església de Santa Eulàlia de Begudà i a les 12 a l'església del monestir romànic.

Segueix la recomanació dels tràmits no presencials a l'Ajuntament

Atenent les autoritats sanitàries per tal de frenar la propagació de la COVID-19, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts segueix recomanant a la ciutadania que

limiti les visites presencials a les dependències municipals. El primer que cal fer és valorar si el tràmit es pot resoldre per altres vies. En el cas que hagi de ser presencial, cal demanar cita prèvia.

El consistori ha posat a disposició dels usuaris el telèfon 972 29 00 52, l'adreça electrònica ajuntament@santjoanlesfonts.cat i el portal de tràmits virtuals.

Actuacions de millora a la Serra del Bosc

Aquesta tardor s'ha arranjat part de la carretera de la Serra del Bosc. El tram intervingut presentava un fort pendent que, en cas de pluges intenses, provocava esllavissades i altres incidències. Amb aquest formigonament, s'evitaran els problemes que tenien els conductors en situacions meteorològiques adverses.

Per sufragar les obres, l'Ajuntament ha rebut una subvenció de 25.000 euros del Departament d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya, ja que aquest camí forma part de la xarxa bàsica per a la prevenció d'incendis.

L'Ajuntament apel·la a la responsabilitat per evitar actituds incíviques

Aquesta tardor s'han produït dues actuacions marcades per l'incivisme que, tot i que ja s'han reparat, han suposat un cost per a la ciutadania.

El darrer cap de setmana d'octubre es van trobar restes d'un 'botellón' darrere l'absis del monestir romànic. Tot i la prohibició de sortir a la nit, un grup es va concentrar a la zona i, a banda de consumir alcohol, van arrencar les barres de la barana que hi ha a la zona i les van encendre per tal d'escalfar-se. Les baranes ja s'han canviat però, a l'espera de la incorporació de l'agent cívic, s'ha decidit tornar a contractar el servei de vigilància per evitar actituds d'aquesta mena, especialment en una situació de pandèmia i en què es demana limitar el contacte social.

D'altra banda, a la plaça de Sant Jordi, algú va abocar litres de sabó a la font ornamental. A conseqüència d'això, el motor que dona força es va cremar i ha quedat fora de servei. El producte químic de la zona ja s'ha retirat però el motor està pendent de reparar-se.

‘Retalla les violències, enganxa les cures’

Aquest és el lema de la campanya comarcal a la qual s’ha sumat l’Ajuntament de Sant Joan les Fonts per prevenir les violències masclistes i LGTBI-fòbiques. L’objectiu és contribuir des del municipi a una comarca cada vegada més justa, igualitària, diversa i lliure.

La iniciativa compta amb el suport de diferents municipis, el Consell Comarcal de la Garrotxa i el Consorci d’Acció Social, que vol generar un material de sensibilització al respecte. També té elements de caràcter local, com l’activitat que es va desenvolupar el 10 de novembre al centre de Sant Joan, coincidint amb el mercat: una acció participativa per contribuir a generar un debat públic sobre les violències de gènere a partir de diverses preguntes. El resultat estarà disponible en un format podcast que es difondrà pròximament a les xarxes socials. En les pàgines següents, podreu trobar més informació sobre aquest tema tan important per a tota la societat.

El Govern municipal redueix les retribucions en més de 17.000€

Aquests diners se sumaran a altres quantitats econòmiques per pal·liar els efectes del coronavirus

Un dels punts destacats a la sessió plenària del 12 de novembre passat va ser l’acord al qual va arribar l’equip de govern per modificar el règim de dedicació i retribucions dels càrrecs electes municipals. Aquest acord suposa que tres dels sis regidors de l’equip de govern deixin de percebre les retribucions que els hi pertoquen pel càrrec; dos regidors incrementen lleugerament la retribució en concordança amb l’augment del percentatge de dedicació i atribucions, i l’alcaldessa, i també regidora, manté la retribució que tenia. El total d’aquestes modificacions suposen un diferencial positiu per a l’Ajuntament de més de 17.000 €, que ja s’està estudiant invertir per millorar la situació dels habitants del municipi en aquest context marcat per la COVID-19.

Precisament en aquesta línia, la Unió Europea ha previst donar resposta a l’actual crisi econòmica i social arran de la pandèmia amb el paquet pressupostari més gran mai finançat fins al moment. La mobilització d’aquest gran volum de recursos

econòmics suposa una oportunitat única de transformació del país, de la qual els ajuntaments no n’haurien de ser aliens, perquè és l’administració més pròxima a la ciutadania i la que millor coneix les necessitats del territori i dels seus habitants. És per això que un altre dels punts destacats del ple va ser l’aprovació d’una moció per sol·licitar al Govern espanyol una assignació directa d’aquests fons europeus que no passi per la tutela de les comunitats autònomes. A més, amb relació a la part dels fons europeus de recuperació “Next Generation EU”, que gestionaran directament les comunitats autònomes, l’Ajuntament vol reclamar al Govern de la Generalitat la constitució d’una taula de coordinació amb el món local per conèixer i valorar els projectes d’inversió per a Catalunya, abans que aquests siguin presentats, i per fer-ne el seguiment de l’execució, un cop siguin aprovats.

Com ja va passar en l’anterior, el Ple es va poder seguir en directe pel canal de YouTube de l’Ajuntament de Sant Joan les Fonts.

Poda dels arbres de tot el municipi

El mes de novembre es va fer la poda d'arbres a tot el municipi. L'objectiu d'aquest manteniment és garantir el bon estat de salut dels arbres i conservar en perfectes condicions les diverses zones verdes de Sant Joan les Fonts perquè llueixi bonic totes les estacions de l'any.

Nova marquesina de bus a la Canya i nova rampa a l'Escola de Belles Arts

Dades positives de la campanya antigripal

A finals de novembre va finalitzar la campanya de vacunació antigripal en espais municipals. El balanç és positiu, amb 254 persones vacunades a Sant Joan les Fonts. A més, el fet que les vacunes s'administressin en un equipament municipal, el Centre Sociocultural de Sant Joan, ha estat una manera àgil i eficient d'atendre els usuaris que anaven arribant i, probablement, serà una fórmula que es tornarà a repetir.

El mes de novembre es va instal·lar al nucli de la Canya una nova marquesina d'autobús, una obra pensada sobretot per a la mainada que agafa el transport escolar i que no té cap mena de refugi per protegir-se de les inclemències meteorològiques. Aquesta és una demanda que es va posar a sobre la taula al 'Quedem a la Plaça' celebrat a la Canya abans de la pandèmia.

Una altra petició reiterada que havia arribat a l'Ajuntament era la millora dels accessos a les dependències de l'Escola Municipal de Belles Arts: la Brigada Municipal ha fet una rampa per facilitar la mobilitat i s'ha eliminat un petit esglaó just davant de la porta principal.

L'Escola Castanyer, al festival Lluèrnia 2020

Un total de 21 centres educatius de la comarca de la Garrotxa han participat en el festival Lluèrnia. Com en edicions anteriors, s'ha pogut veure el talent de l'alumnat de les diferents escoles i instituts però enguany, en el context de la COVID-19, s'ha exhibit a les façanes dels centres educatius.

Amb el títol 'Els Fars de la Bauhaus' s'ha volgut homenatjar els artífexs d'aquest moviment cultural i estètic que va néixer als anys vint del segle passat. A Sant Joan les Fonts, a la façana de l'escola Castanyer, es va poder veure tots aquests dies la gran feina que han dut a terme els alumnes amb l'ajuda dels professors.

Campanya de conscienciació sobre residus a les xarxes

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va participar en la Setmana Europea de la Prevenció de Residus que es va celebrar del 21 al 29 de novembre en una quarantena de regions europees.

L'acció, amb una clara voluntat educativa i de conscienciació, es va traslladar a les xarxes socials municipals, en les quals cada dia d'aquella setmana es van difondre gràfiques de conscienciació sobre 'el residu invisible' que hi ha al darrere d'alguns béns de consum de la nostra societat.

Sant Joan commemora el 25N

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts subscriu el manifest del 25N, declarat Dia Internacional per a l'eliminació de la violència envers les dones, i condemna tot tipus de violència. A més, el dimecres

25 de novembre a les 12 del migdia es va guardar un minut de silenci davant la casa consistorial, respectant totes les mesures de distanciament social i prevenció del coronavirus.

Una forta llevantada deixa algunes passeres impracticables

A causa de la forta llevantada de finals de novembre, les lleres del riu van anar pujant i les passeres van anar quedant impracticables. És per aquest motiu que l'Ajuntament va demanar màxima precaució als veïns de la zona i que evitessin en la mesura del possible transitar per

aquestes passeres. A més, es van fer feines de neteja contínua de les lleres per tornar a restablir la circulació.

Demaneu el rellotge per a la Zona Vermella

L'1 de desembre va entrar en funcionament la denominada zona vermella, unes places d'aparcament públic i gratuït a La Canya, al carrer mestre Josep Maria Gratacós i a l'aparcament a la zona de la rostitseria. Aquest sistema permet que s'hi pugui deixar el vehicle durant un període màxim de dues hores. L'objectiu es aconseguir una major rotació de vehicles i facilitar les compres. Per fer servir aquesta zona vermella, cal un disc horari que podeu trobar a l'Ajuntament o a alguns comerços. Cal recordar que a partir de l'1 de gener es multarà els infractors.

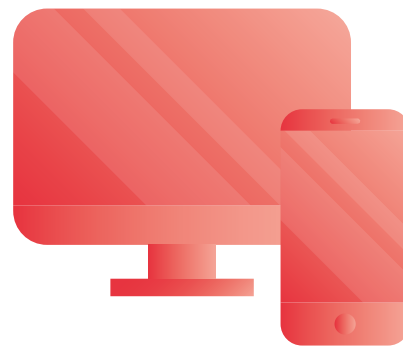
Celebrats tots els Fòrum Jove

A finals de novembre va tenir lloc el Fòrum Jove que s'havia hagut de posposar a causa de la COVID-19. El primer s'havia celebrat el mes de gener, de forma presencial, al Centre Sociocultural de Sant Joan les Fonts. En aquesta ocasió, i ateses les circumstàncies, la trobada ha estat de forma virtual amb els nois i noies de Begudà i la Canya i també algun de Sant Joan. Aquest segon Fòrum Jove ha servit per recollir les idees del jovent. Passades les festes nadalenques es farà el buidatge de totes aquestes idees, les del primer i del segon Fòrum Jove, i es començarà a treballar conjuntament amb els i les joves per a la creació del Pla Local de Joventut 2020-2023.

Amb el fred, arriba el Tió

A principis de desembre, quan els termòmetres ja van començar a baixar de valent, els tions van iniciar el seu descens de les muntanyes cap a la recerca de temperatures més agradables. El Tió de l'Associació de Comerciants ja es pot veure aquests dies a Sant Joan les Fonts.

Projecte de transformació digital de l'Ajuntament

La Regidoria de Noves Tecnologies i Innovació de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts està iniciant un seguit d'accions per tal de potenciar la transformació digital de la corporació, augmentar les mesures de seguretat així com la millora dels processos interns.

En aquest sentit es duran a terme tot un seguit d'iniciatives. D'una banda s'actualitzaran els punts de treball i aplicatius de la corporació per tal de dotar-los d'eines actualitzades i flexibles, amb noves capacitats de treball col·laboratiu i teletreball. Es preveu també una millora de les comunicacions, integrant els serveis de telefonia fixa, mòbil, enllaços i dades.

Aquestes noves eines actualitzades, conjuntament amb noves plataformes de seguretat, dotaran a la corporació de més mesures de protecció davant de possibles ciberatacs que poden aturar el funcionament dels serveis municipals, com ja ha passat a altres ajuntaments.

Cal destacar també l'inici de les tasques de revisió i actualització dels processos interns a través de la metodologia LEAN OFFICE. Aquest treball inicial de revisió dels processos i circuits interns s'encamina a millorar l'eficiència i qualitat dels serveis que s'ofereixen a tots els ciutadans i visitants del municipi. Sempre amb l'objectiu de millorar l'eficàcia, la coordinació, la transparència i la qualitat del servei.

Un procés participatiu per promoure un govern més obert i proper

L'Ajuntament dona veu a la ciutadania per definir el full de ruta que seguirà el municipi els pròxims anys de legislatura

Presentació i objectius del projecte

Ja fa temps que diversos pobles i comunitats de diferents llocs del món estan liderant un canvi visible a escala mundial, en què es valora la combinació de la **saviesa tradicional** del territori i la **cultura del municipi**, amb els coneixements i les tecnologies d'avui en dia. Tot seguit us expliquem com Sant Joan les Fonts també en comença a ser un exemple.

El setembre de 2019 es va iniciar una proposta molt engrescadora: el «**Quedem a la Plaça**», a través de la qual l'equip de govern i la ciutadania es trobaven mensualment a les diferents places de **Begudà, La Canya i Sant Joan** per parlar sobre els temes que afectaven el poble. La intenció era debatre i incorporar les opinions de la gent a la política municipal. Malgrat que la valoració era positiva, el procés es va haver d'aturar a causa de la COVID-19.

A principis del 2020 i amb la informació recollida, l'Ajuntament, acompanyat per la cooperativa garrotxina **Resilience Earth**, va posar fil a l'agulla per transformar la proposta de la campanya electoral en un «**Full de ruta municipal, de la legislatura 2019-2023**».

Ara, l'Ajuntament proposa a la ciutadania iniciar un camí conjunt a través d'un procés participatiu, un camí que porti a Sant Joan les Fonts a una **forma de govern més oberta i propera**, que promogui una comunitat basada en la confiança i la cooperació, a través de l'escolta i la **participació** i que converteixi el municipi en un territori evolutiu, divers i descentralitzat, que aculli i cudi les persones que hi viuen i els espais comuns.

El valor d'aquesta iniciativa

Aquesta és una proposta per obrir espais de diàleg i escolta entre la ciutadania i el consistori municipal, i s'opina sobre diverses temàtiques com ara quines **relacions socials** volem per al municipi, com podem **cuidar l'entorn** o com podem **impulsar l'economia local**, entre moltes altres.

A través d'aquest procés, la veu dels vilatans i vilatanes quedarà representada i inclosa en el **full de ruta** que presentarà l'equip de govern. A més, el procés té la voluntat d'acompanyar els i les habitants de Sant Joan a ser més conscients de la seva **identitat** com a municipi i del seu **sentiment de pertinença**. S'acabarà el procés amb la redacció d'un reglament de participació ciutadana.

Fases, calendari i espais participatius:

El procés participatiu s'ha iniciat el **novembre de 2020** i finalitzarà a l'**estiu de 2021**. Per entendre'n el funcionament, cal explicar que l'últim mes s'han creat tres grups de treball:

- 1) una comissió ciutadana de seguiment i avaluació d'onze persones que representen la diversitat del municipi;
- 2) un equip de comunicació format per tècnics de l'Ajuntament, de Resilience Earth i tres joves voluntàries del poble i
- (3) un equip de coordinació de l'Ajuntament.

Aquests grups de treball s'encarregaran de seguir pas a pas el procés participatiu.

Animeu-vos i participeu!

Dones, joves, nens, nenes, avis, àvies, tiets, tietes, totes, tots hi teniu alguna cosa a dir. Cada una de les vostres veus és un fil del teixit de la vida de Sant Joan les Fonts, cada opinió contribueix al bé comú del municipi. T'hi animes?

Bona rebuda del Pla de Reactivació Econòmica Municipal

El 16 de novembre va acabar el termini per sol·licitar les dues línies d'ajut incloses en el Pla de Reactivació Econòmica Municipal de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts. Els veïns i professionals afectats han disposat d'un mes per poder fer els tràmits per demanar els 'Vals+' o els 300 € per a autònoms i establiments turístics.

La iniciativa, aprovada al Ple del 3 de setembre, ha comptat amb una bona rebuda i, de fet, el primer dia "hi havia gent fent cua a fora l'Ajuntament per poder entrar", recorda la primera tinenta d'alcaldessa i regidora de Promoció, Anna Serra.

En total, s'han tramitat 474 peticions de 'Vals+', 47 per als autònoms i establiments turístics, mentre que 37 comerços s'han apuntat a participar a la campanya 'Vals+'.

Un cop s'ha acabat el termini, l'Ajuntament segueix tramitant les peticions i comprovant que les persones demandants no tinguin deutes previs amb l'Ad-

ministració. Els 'Vals+' es podran gastar fins al pròxim 15 de gener als establiments adherits a la campanya, que tenen la promoció limitada i estan identificats amb un cartell distintiu.

La iniciativa ha suposat una injecció econòmica per valor de 65.900 € i pretén donar un impuls a diferents sectors, sobretot els més colpejats per la crisi de la COVID-19. S'han destinat 41.700 € a la línia d'ajudes a autònoms i establiments turístics i 24.200 € per a la campanya de foment del comerç local en forma dels 'Vals+', que consisteix en un xec de 20 € a cada unitat familiar empadronada a Sant Joan les Fonts.

Els recursos procedeixen d'activitats i esdeveniments que la crisi sanitària ha obligat a posposar com poden ser la Nit de les Dones d'Aigua o el Sant Joan les Flors. "Les decisions van ser difícils però ara podem fer arribar al ciutadà un impuls en moments complicats" tal com va explicar Anna Serra.

La valoració que es fa del Pla és positiva i, segons ha explicat l'alcaldessa Maria Vidal, s'està mirant "quin és el romanent" per si es repeteix pròximament la campanya, fet que s'anunciarà degudament.

Preguntes freqüents sobre els 'Vals+'

Quin és l'objectiu o què pretén afavorir la campanya?

La campanya dels 'Vals+' forma part del Pla de Reactivació Econòmica Municipal. Com a tal doncs, el que busca és destinar diners municipals a ajudar a famílies i negocis.

L'objectiu és fomentar l'economia circular en l'àmbit local. Si l'Ajuntament dona un 'Val+' de 20 € a una família, aquests diners la beneficien a ella i també a un establiment de Sant Joan les Fonts. Per tant, fent servir aquests diners s'aconsegueix de manera immediata que els 'Vals+' tinguin un doble impacte: són 20 € que han servit dos cops i són 40 € que s'han gastat a Sant Joan les Fonts.

A més, si es visiten més comerços, es pot trobar nova clientela i generar despesa en l'àmbit local, especialment si fins ara es gastaven fora del poble.

Quins establiments apareixen al catàleg?

Al catàleg hi apareixen tots els establiments que han decidit adherir-se

a la campanya. Per tant, ha estat decisió seva de ser-hi o no.

És cert que alguns no hi ha pogut ser, ja que tenien deutes pendents amb l'Administració. En aquest cas, la normativa és molt clara: no es poden rebre diners de l'Ajuntament si abans se n'hi deuen. En total, són 35 establiments de totes les tipologies i una mostra de la varietat i fortalesa del nostre teixit comercial.

Per què hi ha un topall per establiment?

La idea de la campanya és beneficiar a les unitats familiars, els establiments i conèixer la variada oferta comercial que tenim a Sant Joan les Fonts. Cada establiment té un topall d'onze 'Vals+'.

La campanya té per objectiu que tots els participants se'n beneficiïn. Per tant, la manera d'aconseguir-ho i incentivar-ho és posant un topall als comerços.

Per què no he rebut els 'Vals+'?

Totes les persones que no tenien deutes amb l'Ajuntament i que han

presentat la sol·licitud han rebut el 'Val+' a casa acompanyat del catàleg dels establiments. La instància s'ha desestimat en aquells casos de morositat ja que, com s'ha dit anteriorment, les administracions no podem donar ajudes a persones que tenen deutes pendents.

Fins quan ho puc gastar?

Fins al pròxim 15 de gener a establiments que en tinguin disponibilitat.

I per què no es dedicaven aquests 20 € a abaixar algun impost municipal?

Perquè l'impacte és major.

Volem afavorir l'economia circular. No només és que els 20 € es fan servir dos cops i per tant l'impacte dels diners públics es multiplica sinó que promou el comerç local, ajuda les famílies, permet descobrir nous establiments i generar despesa aquí que beneficia als establiments però també als consumidors en plena campanya de Nadal. Així entenem la Reactivació Econòmica i la gestió dels diners públics.

EL RELAT

IV Premi Contes Fantàstics 2020

Us presentem els relats guanyadors del IV Premi Contes Fantàstics 2020, organitzat per l'Escola de Belles Arts de Sant Joan les Fonts

1r PREMI

Aigua i foc

Per Diana Alenay

La nit càlida i lluminosa, animada, festiva, convida a sortir de casa i alçar els ulls al cel estrellat amb un got a vessar d'alguna beguda freda.

I una merda. La xafogor sufocaria fins i tot un tapir, la pol·lució emboira el cel, les mesures sanitàries l'estan fent parar boja...

La noia torna a tancar la porta rere seu i s'hi recolza. Fa més calor a fora que a dins. A més, ella no està d'humor. La roba gira dintre la rentadora. La noia aparta la vista. Una beguda certament no sobraria...

El temporitzador indica que falten encara vint-i-cinc minuts. Cinc menys que quan havia començat. Sospira. Sent com algú pica al vidre rere seu.

Sent com algú pica al vidre?

Es gira i obre la porta. Un noi magribí mussita el seu agraïment i entra a la bugaderia autoservei.

—És còmoda, la porta? —pregunta mentre treu la roba d'una bossa d'escombraries i la va posant a la rentadora.

En un primer moment havia semblat que tenia els cabells rapats, però una trena llarga i gruixuda li baixa per l'esquena.

—Molt.

El noi riu i s'alça.

—És bo saber-ho... —calla a mitja paraula.

Els seus ulls queden enfosquits per la llum argentada que brolla del seu front, i el fantasma d'unes ales d'acolorides

plomes emmarca la seva atractiva figura. Massa atractiva.

Els seus ulls, del color del foc, cremen. *Són de foc*. I no només els ulls: sota el glamur de la seva pell sorrenca dansen flames. Tot ell és una foguera sense fum.

—No sabia que les dones d'aigua rentessin la roba en bugaderies autoservei.

—No em diguis dona d'aigua, *djinn*.

El djinn s'acosta a la dona d'aigua.

—Series tan amable d'apartar-te? —somriu amb ironia—. No fan descompte per ser djinn.

Ella ho fa. El temporitzador de la seva rentadora indica que falten vint minuts perquè finalitzi el rentat.

—El riu està tan contaminat que amb un esquitx d'aigua que hi caigui, ja pots dir adéu a la peça —explica. Humans de merda —va callar un moment. I tu? Què fas tan lluny del vostre territori? No hi ha

djins en aquestes terres d'ençà de fa més de mil anys... o això creia. I per què pagues en lloc de ficar-te dins la rentadora i fer-la funcionar? Jo ho faria si pogués.

El djinn seu al costat de la dona d'aigua, ignorant, com ella, les cadires de plàstic.

—Uf, no. Em marejo —admet—. I el que faig aquí és res. Vaig venir perquè amb tants humans marxant dels nostres territoris, cada cop la competència entre nosaltres és més gran, i jo sempre acabo acomiadat. Sóc massa tou per engalipar ningú. O això és el que em diuen —confessa. Així que se'm va acudir que en una terra que ja gairebé ni ens recorda m'aniria millor. Estava pensant muntar una mena d'espectacle de màgia, però tal com estan les coses...

—A la caça d'humans frescos i baratets, doncs? Vigila, no em facis la competència. —O què, *dona d'aigua*?

—Els humans no reconeixien un djinn ni que se'ls fiqués als calçotets, però és que tampoc reconeixen una dona d'aigua quan la veuen. Ah, bons vells temps quan els joves més agosarats aguaitaven vora els estanys que nosaltres apareguéssim... que lluny queden!

—No serà tan dramàtic.

—Ho és, creu-me. I responent a la teva pregunta d'abans, el meu avi era un djinn. Ja tinc els meus segles...

—I? Les dones d'aigua només hereteu trets de les vostres avantpassades femenines. Seré tou, però no sóc tan idiota com per anar al territori d'altri sense saber un parell de coses sobre la gent que m'hi trobaré, més si són les que remenen les cireres...

—Ja saps; un bon mag mai explica els seus trucs —va fer la dona amb veu de cantarella, somrient com una guineu. I li va picar l'ullet.

El djinn sospira.

—No crec que sigui competència per a ningú, però abans no intentis *apagar-me*, deixa'm dir-te que no cal que pateixis: procuraré fer els meus espectacles tan a prop de bugaderies autoservei com pugui, així podràs caçar humans frescos i baratets tu també.

—Que amable.

—Soc l'amabilitat personificada, ja t'ho he dit. No podries apagar el llum

aquell del front? M'estàs enlluernant.

—...Va dir l'esperit de foc —el sarcasme flota entre tots dos mentre la dona d'aigua s'aixeca i s'allunya.

La rentada per fi s'ha acabat. Trenta minuts d'assecatge i ja podrà fotre el camp. —N'hi ha gaire més dels teus, per aquí? A la Dama de Banyoles li agradaria saber-ho. —Uns quants —respon el djinn després d'uns moments de dubte.

El djinn es treu el mòbil de la butxaca. *Compte amb les dones d'aigua, gent. Déu n'hi-do com les gasten!* —informa al grup de xat dels djins.

La dona d'aigua renega quan el vestit que estava posant a l'assecadora li va fugir de les mans. —Tan malament van les coses? —indaga el djinn.

—Seriosament? Suposo que es pot dir que anem fent. No ens morim de gana, però... —fa un gest ample amb la mà lliure, fent notar a l'esperit de foc el lloc on es troben, el que està fent.

—Ah, l'enyorada glòria perduda! —exclama l'altre, referint-se a les paraules que la dona d'aigua no ha arribat a pronunciar. —Escolta: no tindrieu pas lloc per a una criatura exòtica com jo en el vostre selecte club de malenconioses cròniques?

Mentre parla, el seu cos sembla fondre's per uns instants, abans de tornar a solidificar-se... en una dona d'aigua morena, amb un fantasma d'ales a l'esquena i un llum argentat al front.

—Com has dit, és un club selecte. En una paraula, no. Insultar algú no és la millor manera d'aconseguir que et convidi a la seva festa.

La djinn fa un soroll com de fàstic i posa els ulls en blanc.

Una estona més tard, quan la dona d'aigua ja ha marxat i la djinn està a punt de ficar la roba a l'assecadora, s'adona que la dona d'aigua s'hi ha deixat alguna cosa a dintre. Una bosseta blanca. La djinn l'agafa. Un paper en sobresurt. El treu.

Equinocci de tardor, estany de Banyoles, mitjanit en punt. Fes-nos un bon espectacle i potser et convidem a sopar algun dia. Esporàdicament.

Et deixaria or però vaig escurada...

La djinn es posa a riure a la bugaderia deserta. —Dona d'aigua havies de ser! —xiuxiueja.

Ermessenda.

2n PREMI

El secret que t'he de dir

Per Laura Moré Pineda

Sigueu molt benvinguts al gran segle XXI, aquesta gran era de la ciència i el coneixement en què tot ho sabem. L'era de les noves tecnologies i les xarxes, l'era material i dels diners. Però també una era de vincles líquids, de manca de valors i de mort de la màgia. És en aquesta conjuntura en què se'ns troba la nostra pobre, estimada i desencantada Tània: viu al tempo que li marca el rellotge, té una feina que la consumeix i el sou no li arriba ni per al vermut del cap de setmana, està penedida de cada decisió que va prendre en un passat i preveu un futur no gaire esperançador. La Tània s'acosta als trenta i té ben bé la sensació que ha viscut en el dia de la marmota des dels vint. Amb els de la colla amb prou feines es veuen i amb els de la feina no fan bona colla.

Hi ha un sol moment per sortir de la rutina avorrida de la seva quotidianitat en el qual sembla esfondrar-se tota la realitat destructora i coneguda per deixar lloc a la calma i la benaurança: el moment del passeig. És que la Tània té una gossa, una de les poques coses que donen sentit a la seva existència, que té per nom Xahrazad, com la princesa, però li diu de tot menys Xahrazad. La història que us vull explicar comença en una d'aquestes excursions pel territori paradisiac de l'Alta Garrotxa, en una tarda d'hivern de molt fred i poca llum, quan va semblar que el món sencer s'aturava i a la Tània i a la Zad se'ls tornaven inútils les estructures mentals fins llavors construïdes.

Estic pràcticament segura que a vosaltres lectors, molt còmodament situats a la tribuna del segle XXI, se us farà difícil de creure. Nogensmenys, us convido a fer un exercici de confiança i credulitat.

Aquella tarda era especialment fosca i les copes frondoses de l'alzinar no permetien al poc sol que hi havia fer el xafarder al sotabosc. La Tània havia deixat el camí enrere i caminava bosc a través per l'aulet.

A la Xahra li encanta pujar i baixar mares com un senglar i perseguir rastres de conills, serps i cabirols. Només se sentia el cruixir de les fulles seques sota els seus peus quan, transportades pel vent, van aterrar a les seves oïdes unes veus llunyanes que, melòdicament i a l'uníson, entonaven en un llenguatge impossible de desxifrar. A totes dues se'ls van eriçar els pèls del clatell, la Tània tenia tota la pell del cos de gallina i ja us comento ara que no era conseqüència de les baixes temperatures. La Xahri va arrencar a córrer en direcció a les veus i amb penes i treballs la Tània la seguia.

Al cap d'uns minuts anaeròbics, eren allà. Les tenien davant dels seus ulls com taronges i fora de l'òrbita, estaven nues i es banyaven a la gorga, immunes al fred. Estorades, observaven aquelles encisadores fades sense ales, dotades d'una bellesa supèrbia i enlluernadora. La Zad s'hi va acostar remenant la cua i la van rebre amb carícies i petons mentre una d'elles va nedar fins a les pedres i va sortir de l'aigua, deixant regalimar les gotes fredes per la seva pell blanca fins a desaparèixer entre la molsa dessota els peus. La dona d'aigua va acostar-se a la Tània oferint-li la mà. Ella, petrificada, va moure el braç com si fos un tauló de fusta i la goja, amb molta cura, va començar a desabrigar-la. Com més peces de roba li llevava aquella dona preciosa, menys fred sentia al cos la Tània, i quan es va trobar despullada del tot, sentia una calidesa delitosa i plaent que va temperar-se quan, guiada de la mà de l'encantada, es va submergir amb elles dins l'aigua.

Entre totes, li van pentinar i omplir de volum i colors els cabells. Cada petó li feia desaparèixer una ferida, una imperfecció, un morat de la pell. Van esborrar-li amb carícies totes les cicatrius, les de fora i les de dins. La Tània sentia que quan l'abraçaven li bategava el cor com no se l'havia sentit mai i advertia la sang moure's per cada racó del seu cos, omplint-la de vida. Li van fer tancar els ulls mentre li subjectaven el cap flotant sobre l'aigua, unes mans al seu front li van expulsar del cervell tots els mals pensaments i la tristesa. Tot i la foscor d'aquell vespre, ostres, veia moltíssima llum i sentia com recuperava la confiança, l'autoestima, la

inspiració i les ganes. La màgia d'aquells éssers fascinants l'estava sanant en cos i ànima, i ella mai s'havia adonat que estava escarromiada i dèbil. La Tània se sentia pura com quan tenia deu anys, abans de corrompre's, abans de pansir-se, abans de deixar-se endur pel compàs marcat del món on habita. Ara, la seva naturalesa ballava a una altra tonada.

La Tània no us explicarà mai aquesta història, diuen que si romps el secret també estrena l'encanteri, i no pateix perquè ho pugui fer la Zadi. Ningú ha aconseguit dilucidar mai una explicació satisfactòria de tots aquells canvis que es van esdevenir a la vida de la Tània a partir d'aquell dia. Les dones d'aigua van regalar-li una gran riquesa, però no de la material, sinó més aviat com una gran metamorfosi, el tipus de riquesa que ens convé més al món d'avui. Jo us l'he pogut explicar, així fluixet i a cau d'orella, perquè vivint com estava en la meua teranyina particular, quadrículada i limitada, també vaig ser capaç de sentir els seus cants i fer un viatge en aquesta bretxa de fantasia, d'una mitologia que en els temps en què els humans eren capaços d'escoltar i d'escoltar-se va ser real.

Abans d'acomiar-me, us convido a endinsar-vos en el viatge més fascinant de les vostres vides sense moure-us pràcticament d'on sou. Només us cal cercar aquest espai de pausa i de més enllà, afinant bé l'oïda per sentir-les cantar.

3r PREMI

S'ha acabat el bròquil!

Per Montserrat Gil Casals

Vatua-l'olla! Cada cop són més complicats els desplaçaments! I no ho dic perquè no hi hagi mitjans de transport, de tots és sabut que cada dia n'hi ha més, però és que jo soc tradicional. *Uf!* A mi m'agrada seguir utilitzant l'escombra, com s'ha fet sempre! Però ara haig d'anar molt amb compte. Que, per què? Doncs pels benau-

rats drons. Sí, aquells aparells que estan de moda i que la gent utilitza com una joiguina. *Per tots els animalots guerxos!* Quina nosa que em fan! Haig de vigilar per no fer-hi cap topada. En fi, tanta modernitat m'atabala! Estic pensant a retirar-me, que ja tinc una edat... Soc dona de costums i ara cada vegada em fan encàrrecs més estrambòtics... Abans, tot s'ha de dir, les comandes eren senzilles. Bàsicament fèiem pocions. Això sí, n'hi havia de molts tipus: les que servien per al mal de panxa, per al mal de queixals, per a les hèrnies, per a l'espatlla... També acostumàvem a fer encanteris: per quedar-se prenyada, per a l'enamorament, per a la pluja al camp... Fèiem amulets que servien de protecció per moltes malastrugances i, quan convenia, feien un mal d'ull de bandera: per al veí de sota, per al cap de la feina, per a l'enamorat rebutjat o per a la pitjor sogra. Bé, treballs normals, dels de tota la vida, feines que requereixen una gran llestesa però que tenen les complicacions habituals, tot dins el tarannà de cada dia.

Durant segles les bruixes hem fet de llevadores, de metges, de psicòlegs, de capellans, de cupidos... I si no, que ho demanin als cents de nens que han nascut gràcies a la nostra màgia; als malalts que han vist guarir les seves ferides; a tots els afligits que s'han sentit consolats; a totes les parelles que han trobat una ànima bessona. Sempre hem estat dones sàvies, independents i fortes. Qui digui el contrari és que no en sap, d'aquest món, ni la meitat. *Llamp de llamp de rellamp!* Sí que és veritat que no hem volgut saber res d'impostos, ni de protocols preestablerts però és que exercim un ofici lliberal i, la veritat, no estem per romanços.

Però, ara, el progrés ha portat canvis descomunals i uns es pensen que les bruixes servim per a tot i per demanar no queden... i, d'altres, són una colla de descreguts i creuen que estem en desús. *Corrons!* Que et vénen ganes de tocar el dos...

El darrer encàrrec és per perdre-hi el seny. *Déu n'hi do!* Què demanen? Doncs... que m'inventi "un ball que agermani". En aquesta societat, que tothom va la seva, sembla que voldrien promoure una mena de moviment solidari a través de la dansa. El promotor de la comanda és un peix gros, d'aquests que remenen les ci-

rerer en la política mundial. Quasi res! *Al tanto que va de canto!* Però... ja us ho diré ben clar, no estic per inventiva i, a més, no m'ha agradat mai moure l'esquelet que ja em comença a grinyolar. *Per tots els dimonis escuats!* Per això voleio pels racons del món a veure si en trobo algun que pugui servir... No és que vulgui fer plagi, he!, he!, he!... però fer un cop d'ull pot servir de molt. Perquè també volen "que sigui apte per a totes les edats". *Vaja!* Que puguin practicar-lo del més petit al més gran. Igualment "desitgen que sigui senzill però vistós alhora". Ai vés, quina gràcia! I, què més?

Càssum ronda! Voleiant amb l'escombra m'adono que aquest ball ja existeix, n'hi ha a molts països, moltíssimes danses tradicionals reuneixen aquestes premisses. Ara sí que veig que molts mortals van ben engegats pel món, no veuen del nas enllà. *Qui els va matricular!* Però, jo a la meua, els oferiré la sardana, que és un ball que tinc proper. Diré al peix gros, que és un invent propi i el bordejàs segur que s'ho empassa i esquitxarà una bona saca de diners. Només faltaria...! I, sabeu què us dic, que d'aquesta em retiro. *Goita tu!* S'ha acabat el bròquil!

1r SELECCIONADA

De bruixes i dones d'aigua!

Per Neus Verdaguer Pagès

Per a tots és sabut que Sant Joan les Fonts és territori de bruixes i dones d'aigua. Juntes contribueixen a donar al poble un ambient místic i un caire ben especial. Unes ens ajuden a encetar l'estiu tot dansant al ritme de la música la nit del solstici, mentre que les altres ens recorden que l'hivern ja s'acosta i ens regalen un cap de setmana intens i ple d'emocions. Sembla que es complementen a la perfecció i de fet, ara és així. L'harmonia impera entre elles però, la veritat sigui dita, no sempre fou així. Però, anem a pams: les bruixes habiten Sant Joan les Fonts des de l'inici

dels temps. Fa milers i milers d'anys van establir-se al poble i durant segles van compartir territori amb la nostra gent, sense gaires entrebancs. La relació en general era fluida, i els vilatans sovint acudien a les bruixes per consultar-los els seus problemes i sobretot perquè, a través dels seus rituals, encanteris i consells, els ajudessin a trobar-hi solució. Eren molts els que confiaven en els seus poders i fins i tot a vegades s'acostaven veïns d'altres contrades per fer-les alguna consulta. També n'hi havia que defugien tot el que tingués a veure amb elles i que evitaven tant com podien acostar-se al Clot de l'Infern que era el seu assentament principal. La màgia, el misteri i sobretot la por a allò desconegut era el que feia que alguns no volguessin saber-ne res, d'aquestes veïnes tan peculiars.

Però tot va canviar una nit d'estiu. Era la nit de Sant Joan per ser més concrets. Els santjoanencs van començar a sentir una melodia embriagadora que s'escolava per tots els racons de les cases, dels boscos i dels prats. Al principi era gairebé imperceptible però a poc a poc ho va anar embolcallant tot. Eren uns sons tan harmoniosos que et bressolaven: tan aviat semblava que imitessin el so de l'aigua en saltar per la cascada del Molí Fondo, com donava la sensació que eren les fulles dansant al so del vent. El cert és que ben aviat es van començar a veure persones espiant rere les finestres, cercant l'origen de tan meravellosa tonada. Ningú se'n sabia avenir, però la música no cessava. Entrada ja la nit, els curiosos, que es mantenien deserts, encuriosits per l'estranya melodia, van poder observar una cosa extraordinària. D'entrada, l'estupefacció no els deixava ni tan sols reaccionar. Qui eren aquelles dones que rentaven finíssimes teles al riu mentre dansaven sense parar? D'on havien sortit? Com havien anat a parar al poble i què volien?

Els seus moviments eren tan gràcils, les seves danses tan acurades que semblava ben bé que no eren humanes tot i tenir-ne l'aparença. Ningú es va atrevir a acostar-s'hi però alguns les van observar, sense treure'ls els ulls de sobre, fins que van arribar les primeres llums del dia i, sense saber com, van desaparèixer mentre la música, a poc a poc, també s'apagava.

Aquella escena es va repetir cada dia durant tot un any. Al capvespre, un estol de dones d'aigua apareixia al mateix temps que la seva música embriagava els veïns del poble que deixaven de banda totes les seves ocupacions i quedaven embadalits, com embruixats per aquelles notes perfectament combinades. Dia rere dia, entre aigua, teles i notes combinades a la perfecció, es van fer seus els veïns que ja no parlaven d'altra cosa que de les dones que apareixien cada nit vora el riu.

Allò va encendre les ires de les bruixes que veien com, a poc a poc, els veïns les anaven oblidant. Cada vegada eren menys els que acudien a fer-los consultes o requerien els seus serveis. Tots preferien la melodia encisadora que sonava cada vespre i que semblava que curava tots els mals. I elles, les bruixes, temien que aquelles novingudes acabessin per fer-les fora del que havia sigut el seu lloc des de temps immemorials.

Basàltica, la bruixa més vella de totes, va decidir fer alguna cosa abans que s'encengués la ira de les seves companyes i fos massa tard.

Una nit es va transformar en una dona d'aigua per passar desapercibuda i va acudir al Molí Fondo, on es va banyar amb les dones d'aigua i en va poder conèixer tots els seus secrets. Acabat el ritual nocturn, va seguir-les. Va poder descobrir que les dones d'aigua vivien al Torrent de la Cau. Allà, en aquell torrentó amagat dins el bosc, entre roques encantades, catifes de molsa i aigua transparent vivien en perfecta harmonia amb la natura. Basàltica va trobar a Aiguafreda, la dona d'aigua més vella i que semblava dur la veu cantant, prop de la gorga més amagada del torrent i va decidir parlar-li amb franquesa.

Li va explicar que les bruixes havien vist envaït el seu territori amb la irrupció de les dones d'aigua. Se sentien desplaçades i fora de lloc. No veien amb bons ulls que unes foranes acaparessin cada nit el riu i l'atenció dels vilatans, fent-se'ls seus sense contemplacions. Aiguafreda i Basàltica van firmar aquell mateix dia el tractat de pau per fer tornar l'equilibri al poble. Sense malentesos i sense baralles. El pacte va ser clar: unes i altres es limitarien a romandre als seus territoris, sense alterar les vides de la resta d'habitants. Les dones

d'aigua abandonarien el seu ritual diari però, d'altra banda, tindrien dret a realitzar-lo de manera excepcional una vegada l'any. El mateix farien les bruixes al Prat de les Coromines. D'aquesta manera tots, tant els veïns de Sant Joan les Fonts com elles mateixes, podrien conviure en pau sense malentesos i sense enfrontaments.

I aquesta és la història de com, tants segles després, els habitants d'aquest poble seguim gaudint de la màgia de la música i la dansa cada nit de solstici i principi d'octubre, acomiadem l'estiu amb una fira plena de màgia que ens carrega d'energia positiva per tot l'hivern. Les bruixes i les dones d'aigua continuen sent-hi, unes al Clot de l'Infern i les altres al Torrent de la Cau i vetllen per nosaltres, en silenci però ben a prop nostre. Si hi aneu a passejar respecteu-les l'espai tal com fan elles amb nosaltres.

1r SELECCIONADA

Quan sentis el tro

Per Lluís Pradas Amat

"La voluntat ferotge pròpia d'una bruixa li permet introduir-se fàcilment en l'interior d'un cos ocupat per un altre individu, i així, desproveïda de qualsevol mena d'empatia o de pietat cap a la seva víctima, desposseir-la de la seva voluntat fins a convertir-la en una simple joguina."

El despertà el so poderós i pertorbador d'un tro. Els llençols l'envoltaven amb infidel calidesa, però ràpidament se'n va desfer per llevar-se i dirigir-se a la cuina, cap al racó on s'hi podien trobar alguns aliments capaços d'ajudar a digerir qualsevol mena de malson. Mentre intentava dissipar el seu atemoriment amb la ineficaç ajuda d'un simple i inofensiu got de llet, la imatge que l'havia acompanyat fins al forçós despertar se li enfrontà de nou. No es tractava d'una cara desconeguda, doncs, contràriament, es referia al semblant reconegut, encara que distant, d'una tia seva, aquella que se'n va anar a viure a Barcelona quan la gent del poble la va obligar a fugir "per bruixa". S'empas-

sà el blanquinós líquid mentre observava aquell perfil rialler, quasi diria que burlesc, mentre que l'atmosfera de l'habitació prenia un to lila, o més aviat morat. De sobte, un núvol de fum li envai l'entornament i, sense saber com, es despertà de nou altre cop al damunt del llit, amb una sensació d'imminent perill.

Era dissabte i es podia permetre el luxe de llevar-se més tard del que seria habitual en un dia feiner. Havia anat a dormir tard, d'això en tenia la culpa el llibre que s'havia comprat en una botiga de segona mà i que tractava de temes esotèrics. Sens dubte que el somni que l'havia despertat a mitjanit hi tenia molt a veure amb aquesta lectura, va pensar, així que se'n va voler oblidar.

En aixecar les persianes s'adonà que el sol lluia esplèndidament, cosa que el va sobtar, tenint en compte la tempesta que forçosament havia hagut d'interrompre la nit. Un cop va haver esmorzat, es proposà d'arribar-se fins al poble per tal de proveir-se dels estris i dels aliments que li poguessin mancar. Abans de sortir, però, el telèfon vermell que reposava sobre la tauleta del menjador es va posar a cridar. El va despenjar i de seguida es va fer ressò d'una notícia que no s'esperava.

—Senyor Tamburiné? Em sap greu informar-lo que la seva tia és morta. La pot venir a acomiadar al tanatori.

Sempre havia procurat evitar-la. Els terribles contes que els veïns del poble explicaven envers ella havien servit per fugir-ne en el record tant com li era possible, no fos cas que ell mateix es convertís en la víctima d'un d'aquells maleficcis o sortilegis.

Un cop a l'edifici mortuori, davant la fusta envernissada del fèretre obert i envoltat per una espaiosa inquietud, encara es podia fer amb la mala astrugància que aquell ésser li propiciava. Li semblava percebre un somriure maliciós, ocult sota l'aparença buida i esfereïdora de la mort.

A la memòria li vingué un episodi molt antic que havia sentit a dir. A causa d'un accident que li costà la pèrdua d'un braç, es deia que es va procurar el mateix membre d'un infant i que se'l va menjar. Al cap de pocs dies, la dona va recuperar el braç amputat, com si mai li hagués estat sotret, i arran d'allò, es va iniciar un complot per tal de fer-la marxar del poble.

El mateix accident meteorològic el tornà a desvetllar novament. Aquell retronny sobtat i allargat li recordava algun moment concret del passat que potser havia volgut oblidar; li feia l'efecte com el d'una premonició, algun perill al qual ja hagués estat exposat feia anys, però que es veia impotent de recordar. Es va dirigir cap a la finestra i observà com la nit lluïa neta i sortosa de mostrar els estels que la circumdaven, i com cap intrús atmosfèric s'atrevia a alterar. Va tornar a abaixar la persiana de fusta vetusta, amb l'únic braç que li quedava, i se n'anà a dormir. Però el descans va resultar ser un seguit de somnis cruentos amb interrogants sense desxifrar, ja que una allau de sensacions es feien i desfeien en el que acabaria resultant un anguniós i terrorífic episodi.

El despertador va sonar puntual i l'home es va llevar per tal d'acudir a l'enterrament. S'arremangà la màniga del braç que li mancava i, un cop ben guarnit, es dirigí de nou al tanatori, a la capella on s'oficiaria la missa. Tan sols hi assistien ell i els empleats de la funerària i, un cop el capellà va donar per finalitzada la cerimònia, un despreocupat silenci i una infinita buidors van fer els amos del moment. Ningú no es va adonar que al cadàver li mancava un braç, el dret, per a més exactitud.

Una tibantor a tot el cos i un ofegament l'obligaren a anar fins als lavabos. Un cop davant del mirall, s'afluixà el coll de la camisa i la màniga rebregada mentre observava, indiferent, com el braç li anava creixent. Un cop el membre es va acabar de refer, l'home es pentinà els cabells, ara sí, amb tots els dits de les dues mans humitejats amb una mica d'aigua i, somrient lleugerament, es dirigí cap on restaven els empleats del tanatori. Es referí a ells amb to august i resolutiu, amagant el recent membre adquirit dins l'abric: -Ja està. Ja la podeu incinerar. Va refer el camí amb tota la parsimònia que la renovada tranquil·litat li procurava. Curiosament, percebia el vent i les olors de les plantes a la seva cara i al seu cos, com feia anys que no sentia. Es sentia lliure. Li feia l'efecte d'un viatge inevitable i resolt cap a un nou retrobament interior. Per fi va arribar i una veu xiuxiuejà: — Com ha canviat tot. Feia tant de temps que no venia per aquí!

14è caliu nadalenc

Del 12 al 20 de desembre
Per a infants fins
a 10 anys

Fes-te una foto amb el Tió i envia-la al WhatsApp
655 88 72 87 amb el nom, edat i adreça.
El Tió et farà arribar un regal*!

* Fins a exhaurir existències.

Campanya de Nadal

Del 12 al 31
de desembre

5 targetes de 10 €
2 targetes de 40 €
1 targeta de 50 €

Per cada compra o servei de més
de 10 € fet en un dels nostres
establiments associats, podràs
participar en el sorteig* de
targetes regal per bescanviar en
els nostres comerços.

Diposita el teu tiquet de compra amb el teu
nom i número de telèfon en una de les urnes
que trobaràs en diferents establiments de
l'Associació.

* El sorteig es farà telemàticament.
Només hi pot haver un premi per persona.

Recuperem la vida de Barri (Vell)

ACTUACIONS NUCLI ANTIC (2021-2023)

ANY 2021

- ① Creació nova biblioteca edifici estada de Juvinyà
- ② Enderroc finca i adequació aparcament
- ③ Reformes antic cinema Iris

ANY 2022

- ④ Presentació del nou projecte centre cívic escorxador
- ⑤ Renovació sector “el parque-mirador”

ANY 2023

- ④ Obres de reforma nou centre cívic escorxador

Aquest 2021 es començaran a veure els primers canvis que volem desenvolupar en un espai emblemàtic del nostre municipi: el Barri Vell de Sant Joan. El primer pas ja el vam fer el 2019 amb el canvi de seu de l'Escola Municipal de Belles Arts al carrer Sant Antoni, que va passar a un edifici de propietat municipal. El Pla Especial del Nucli Antic es va aprovar fa gairebé una dècada i és ara quan es podran fer passos fermes i decidits per recuperar l'ànima que havia tingut amb un projecte adaptat al context actual. Una proposta il·lusionant i a llarg termini que vol que aquest espai recuperi el batec ciutadà que havia tingut.

De fet, més de 50 comerços van existir els anys 50 i 60 al Barri Vell. Una època en què la vida es desenvolupava a un altre ritme, en la qual els punts de trobada eren més freqüentats i les persones passaven una part important del seu dia a dia en els carrers i places del municipi.

Ens ha tocat viure una crisi sanitària com cap altra en la nostra història recent. D'aquest temps haurem après moltes coses, ens haurem adonat, per exemple, del que representa compartir espais lliurement, conversar relaxadament, gaudir de l'espai exterior sense por, sense distàncies, sense recels. Aquest projecte és una gran oportunitat per recuperar junts les ganes de compartir, col·laborar i participar.

La nostra proposta dibuixa **un eix dinàmic** que va des del Castell de Juvinyà fins a l'antic escorxador municipal. Al llarg d'aquest eix hi durem a terme un conjunt d'accions amb les quals recuperarem la vida social, la vida cultural i la vida comercial del barri.

Després del canvi de seu de l'Escola Municipal de Belles Arts l'any passat, el 2020 hem dut a terme la primera fase d'intervenció de reforma de les escales d'accés i façana de l'antic cinema Iris, amb l'objectiu de ressaltar la presència d'un edifici tan emblemàtic per al barri com aquest. En breu durem a terme la segona fase d'intervenció per millorar-ne

l'aspecte exterior. L'objectiu és tenir equipaments culturals que donin vida i moviment de gent al Barri Vell.

El primer semestre de 2021 tenim previst dur a terme dues accions més: al castell de Juvinyà hi ubicarem la biblioteca Francesc Caula, de tal manera que recuperarem un edifici municipal per a l'ús de la ciutadania. El castell, juntament amb el seu entorn i en especial els jardins de can Vila, esdevindran un espai molt important on desenvolupar activitats a l'entorn de la cultura i el patrimoni.

Els motius del canvi són, d'una banda, que es troba en un edifici propietat de "la Caixa" després d'una donació de l'antic propietari. Aquesta cessió estava condicionada a que el seu ús fos per a habitants del municipi, com són la biblioteca i la llar d'avis. Ara mateix, aquest immoble presenta un estat d'envelliment que requereix d'una inversió considerable per part de l'Ajuntament, que no n'és el propietari.

En canvi, l'Ajuntament disposa d'un edifici emblemàtic com és el castell de Juvinyà, que actualment només està obert al públic en determinats períodes i ocasions. El castell està totalment restaurat i en condicions per poder-hi ubicar un equipament com aquest i, amb un parell de retocs, es podrà obrir perquè tota la població que ho desitgi en pugui fer ús de forma habitual i sentir-s'hi com a casa.

El primer semestre de 2021 també durem a terme una segona acció molt beneficiosa i necessària per a la gent del barri i per als usuaris de la biblioteca. A principis d'any es materialitzarà la compra per expropiació de l'immoble ubicat al carrer Major de Santa Magdalena número 7. Posteriorment procedirem a l'enderroc i, finalment, a la realització d'un aparcament en aquell sector. Afegirem el terreny de davant del castell per ampliar l'aparcament i així ordenar millor la plaça.

Un altre canvi serà la transformació de can Vila (o can Lics) com a equipament per entitats del poble i crear un espai de trobada per a joves. Per tal de definir-ho, ho farem a través de la participació ciutadana aquest mateix any.

Aquestes són algunes de les actuacions que es posaran en marxa properament. Posteriorment en programarem d'altres accions en el barri amb les que seguir un projecte de dinamisme, de recuperació de la vida de barri i de posada en valor de la riquesa que aquest té.

Hi ha molta feina a fer i alhora molta il·lusió per fer-la, perquè aquesta transformació de barri esdevé un pas més cap al benestar de les persones, el principal repte polític que ens vàrem plantejar com equip de govern per als quatre anys del nostre mandat i per al futur del nostre municipi.

ELS VIATGES D'EN QUIM
PER JOAQUIM FERRER

Chubut i Terra del Foc (Argentina)

Un recorregut per dues regions patagòniques
que vam recórrer amb la Glòria el gener de 1991

La capital de la província argentina de Chubut és la ciutat de Trelew, que significa “poble de Lluís” en idioma gal·lès i fa referència a Lewis Jones (“Tre”: poble en gal·lès i “Lew”: apòcope de Lewis), un dels primers colonitzadors.

Els primers europeus que van arribar a la zona de Trelew l'any 1865 provenien de Gal·les (Regne Unit) i fugien de casa seva perquè eren perseguits per la seva religió. En arribar i assentar-se a les valls del Chubut, van tenir molts problemes per sobreviure i

no se'n sortien. Van tenir molta sort de fer amistat amb els indígenes de la regió, els *tehuelches*, que els varen ajudar i amb qui varen tenir molts lligams de cooperació.

Allà vàrem visitar la península Valdés, un accident costaner sobre el Mar Argen-

tí, que forma part dels set patrimonis de la humanitat declarats per la UNESCO a l'Argentina. Presenta una porció de terra de contorn quasi rectangular unida al continent per l'istme Carlos Ameghino. Vam visitar una colònia de lleons marins, però no vam poder veure les balenes, molt habituals a la zona, ja que estàvem fora de temporada: hi venen a criar els mesos d'octubre a desembre.

Uns 70 km al sud de península Valdés es troba Punta Tombo, una estreta i pedregosa franja de platges que s'endinsa al mar uns 3,5 km. El paisatge que ofereix és d'una intensitat commovedora: la immensa aridesa patagònica en la seva trobada amb l'oceà, que es desplega poderós i inabastable.

La Reserva Natural de Punta Tombo alberga la colònia més gran de pingüins de Magallanes que hi ha al món. En aquella època, gener de 1991, ens varen dir que hi havia uns 500.000 exemplars. Aquests pingüins es caracteritzen per fer uns 50 cm d'altura aproximadament i tenir el plomatge de color blanc i negre. Aquests pingüins nien en terrenys tous propers a la costa i la parella fa torns per covar els ous i buscar aliment. Ens vam trobar que hi havia uns camins marcats i delimitats per caminar, de manera que vam poder passar pel mig de la pingüinera: el cert és que feia molta pudor i se sentia molta cridòria!

Des de Trelew vam anar en autobús a Gayman, un poblet a prop en el qual ens varen dir que hi havia moltes cases-museu que servien te gal·lès. Es troben repartides pel poble i vam entrar en una d'elles, un lloc molt agradable, amb el mobiliari d'un altre temps, on ens van servir una gran tassa de te amb pastisseria abundant. Per desgràcia, el te ens va fer passar una mala nit, ja que no vam poder dormir, perquè era molt fort. Però amb els dolços entrava tan bé... Com a curiositat, vaig preguntar als propietaris si sabien on era la regió de Gal·les. Resposta: no en tenien ni la més remota idea. I tampoc no sabien cap mot en gal·lès.

Al mateix poble vam veure un parc molt estrambòtic anomenat El Desafío, creat per Joaquín Alonso, amb qui vam tenir una conversa interessant. Era un parc d'atraccions que va sorgir quan Alonso, jubilat, va decidir crear un parc per als

seus nets, però quatre anys després el va obrir a la resta de la comunitat. Hi va estar treballant durant 10 anys amb objectes reciclats. Entre els seus atractius es troben gran quantitat d'ampolles que marquen els senders, flors artificials i un rètol amb la paraula "Benvinguts" escrita en 40 idiomes. També hi havia un jardí "surrealista", un auto Citroën cobert de llaunes de gasoses i, en un racó, un monument, també un xic surrealista, que recordava la Guerra de les Malvinas.

El parc figurava en 11 guies de turisme internacionals i al Llibre Guinness dels Rècords de 1998 per ser el lloc amb més espai de reciclatge del món. Alonso va morir el 2009 als 90 anys, i el 2012 el parc va ser tancat i desmantellat, perquè el terreny va ser venut i ja no pertanyia a la família fundacional.

VÀREM AGAFAR UN VAIXELL I VAM FER UNA NAVEGACIÓ TURÍSTICA PEL CANAL DE BEAGLE, ON VAM VEURE EL FAR LES ÉCLAIREURS, SITUAT EN UNA PETITA ILLA ROCOSA, QUE ESTAVA PLENA DE CORB MARINS IMPERIALS I ALGUNES FOQUES

La Terra del Foc

Vàrem arribar a la capital de la província de la Terra del Foc, Ushuaia, coneguda com «la ciutat més austral del món». Tot i que era ple estiu, la temperatura no pujava gaire més de 10 °C, i per aquesta zona sol bufar un vent constant i fresquet.

El nom de la província s'atribueix a la visió que van tenir d'ella els primers mariners europeus que van explorar les seves costes. Resulta que per als nadius era un gran esforç encendre el foc. Així que un cop l'havien encès, no el deixaven apagar (carregaven amb la flama fins i tot en els seves canoes quan es desplaçaven per mar) i els primers navegants, des dels seus vaixells, albiraven fogates sorprenents i constants. Així, va ser nomenada

“terra de fums”, nom que Carles I d'Espanya modificaria a “Terra del Foc”.

Vàrem fer diverses excursions, una d'elles al penal d'Ushuaia, que va funcionar com a presó entre els anys 1902 i 1947. La duresa de les condicions climàtiques i l'aïllament geogràfic de la ciutat reforçaven la seguretat del presidi, destinat a delinqüents comuns reincidents i de la perillositat més alta, i que de vegades també era empleat per a detinguts polítics. L'edifici està en bon estat i va ser interessant veure com malvivien els presos en aquella època. Quan hi vam anar encara es podien veure les muntanyes prop del presidi plenes de troncs tallats i mig podrits, ja que els feien talar als presoners, i a l'època final en varen quedar molts repartits.

També vam anar a visitar el Parc Nacional de Terra del Foc, amb uns arbres i una vegetació pròpia d'aquest clima fred i ventós. Entre altres espècies, en destaquen uns arbres anomenats *lengas*, que es caracteritzen per tenir una fusta de bona qualitat i fàcil de treballar.

També vam poder fer un petit recorregut a peu sobre torberes. «Amb una àmplia varietat de colors i textures, les torberes són les zones humides d'origen glacial típiques de la fi del món. A Terra del Foc, està representat el 95% d'aquest ecosistema a Argentina. Ocupen els fons de valls emplaçats entre els Andes Fugues i són antigues llacunes formades a partir de la reculada de glaceres, el llit va ser omplert d'argiles i altres sediments.» Durant l'excursió vam veure molts conills salvatges que sorprenement no tenien por i deixaven que ens acostéssim molt.

També vam fer una curta passejada per la costa de la Badia de Lapataia i una visita al llac Fagnano.

En una altra excursió vam agafar un vaixell per fer una navegació turística pel canal de Beagle, on vam veure el far Les Éclaireurs, situat en una petita illa rocosa, que estava plena de corb marins imperials i algunes foques. Mentre navegàvem, vam observar les muntanyes del final dels Andes, que ja han perdut les grans alçades, però a causa d'aquest clima inhòspit, estaven nevades en ple estiu.

Espero que hàgiu trobat interessant aquestes dues atraccions turístiques de la Patagònia argentina.

ESCOLA CASTANYER

L'escola Castanyer comença un curs "diferent" amb totes les mesures de seguretat

L'equip educatiu explica en aquest article com és el dia a dia al centre

A l'escola es respecten totes les mesures de seguretat i higiene dictades pel departament d'Ensenyament.

Hem començat un nou curs amb il·lusió i moltes ganes de retrobar-nos, després del llarg confinament de la primavera. Hem preparat l'escola i les classes d'una manera diferent, seguint el lema present per tot arreu en aquesta pandèmia: distància-mans-mascareta.

La ràtio d'alumnes per aula és, en gairebé tots els grups, més baixa. Per fer possible aquesta redistribució i guanyar espais dins l'edifici, aquest any tres grups d'educació infantil s'han traslladat a l'antiga escola de Belles Arts.

L'alumnat entra i surt en dos torns i per diferents entrades, per evitar possibles aglomeracions.

A l'hora d'esbarjo es mantenen els grups estables, distribuïts en dos torns. Cada grup té el seu material de pati, que es desinfecta i es canvia setmanalment. Tenim la sort de comptar amb un pati gran, de manera que tots els grups tenen un bon espai de joc. Per cada espai hi passen dos grups (un a cada torn). Els espais es desinfecten entre torns.

En la nostra rutina diària hem incorporat la presa de la temperatura al matí i la rentada de mans sistemàtica durant

tota la jornada amb gel i/o sabó. També la desinfecció de materials o mobles d'ús comú i la ventilació constant dels espais de treball. A més s'han augmentat les hores de neteja.

Tota la comunitat educativa fem ús de la mascareta.

Noves tecnologies

Tal com ha passat també en altres sectors, la situació de pandèmia ha fet augmentar l'ús de les noves tecnologies en àmbits on habitualment no s'utilitzaven, com ara les reunions amb les famílies, entre mestres o amb altres membres de la comunitat educativa.

També s'han fet més presents en el nostre dia a dia els entorns virtuals i altres recursos, que faciliten l'aprenentatge a distància en cas de confinament.

Tot i l'excepcionalitat de la situació, no hem volgut renunciar a certes dinàmiques i activitats que afavoreixen un aprenentatge més vivencial, més enriquidor. Així doncs, s'han mantingut les sortides a l'entorn proper, els projectes o treballs en petit grup i la celebració de festes escolars, tot i que amb algunes adaptacions.

GRÀCIES, M. ÀNGELS!

La M. Àngels, mestra d'educació infantil, es va jubilar el 30 de juny als 61 anys, després de 22 anys a la nostra escola.

Quan era petita ja volia ser mestra i si ara hagués de tornar a triar una professió, elegiria la mateixa, ja que li agrada molt la mainada. Durant aquests anys, sempre ha estat la mestra de P4. El què li agradava més era ensenyar a llegir i escriure, fer ambients, racons, música, plàstica i educació emocional. També la part més lúdica i vivencial de l'educació, com ara fer teatre i representació de contes.

S'emporta els millors records dels mestres i de tots els nens i nenes i les seves famílies. La M. Àngels es considera una persona molt enamorada de la nostra escola i sempre la portarà al cor, com nosaltres la portem a ella.

Des d'aquí volem agrair la seva tasca i reconèixer la seva dedicació i estima per als alumnes.

Alumnes de 6è

TURISME

PER ANNA ESCARPANTER, TÈCNICA DE SANT JOAN LES FONTS
I JOAN PIJOAN, TÈCNIC DEL PNZVG

Treballem per renovar l'estratègia turística de la Garrotxa

Quin tipus de turisme volem? Com ha de ser el seu impacte en el territori?
Planificar una estratègia és vital per enfortir el sector.

Fotografia Òscar Rodbag / Turisme Garrotxa

La comarca de la Garrotxa i la seva estratègia turística és coneguda a Europa per la seva manera de fer. Però aquest treball no és cosa d'ara. **Des de fa 20 anys la Federació Europarc, d'abast europeu, avala la planificació del turisme a la comarca amb la Carta Europea de Turisme Sostenible, la "CETS".**

Des de fa dues dècades, la Federació Europarc es fixa en la Garrotxa com a model de treball cooperatiu entre diferents entitats de la comarca que treballen per a l'assoliment d'un model de turisme sostenible. Aquest model de desenvolupament es caracteritza per cercar un equilibri entre les expectatives de turistes i visitants —que es desplacen a la Garrotxa per gaudir de l'àmplia gamma de recursos turístics que ofereix—, per preveure mecanismes que assegurin que la seva activitat no impacta negativament en aquests recursos de què gaudeixen —especialment pel que fa als espais naturals de la comarca— i, finalment, per vehicular que la seva activitat repercuteixi positivament en la població local —com pot ser l'elecció d'oferta gastronòmica pròpia de la comarca, la creació d'infraestructures que tant utilitza la població local com qui ens visita, entre d'altres.

I és que els cinc temes clau que analitza aquesta Federació són:

- Donar prioritat a la conservació.
- Contribuir al desenvolupament sostenible.
- Involucrar totes les parts interessades.
- Planificar el turisme sostenible d'una manera efectiva.
- Perseguir la millora continua.

La comarca de la Garrotxa, sota el lideratge del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, va obtenir l'any 2001 l'aval de la Federació Europarc: la Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS).

Actualment, 112 espais naturals de 16 països europeus compten amb aquest aval.

DES DE FA DUES DÈCADES, LA FEDERACIÓ EUROPARC ES FIXA EN LA GARROTXA COM A MODEL DE TREBALL COOPERATIU ENTRE DIFERENTS ENTITATS DE LA COMARCA QUE TREBALLEN PER A L'ASSOLIMENT D'UN MODEL DE TURISME SOSTENIBLE

Seguint amb la voluntat de treballar per una planificació eficaç i consensuada d'una estratègia en turisme sostenible, aquest 2020 s'està desenvolupant el quart procés de renovació per a un període de 5 anys (2021-2025).

Com es renova la Carta Europea de Turisme Sostenible? Qui són les entitats i persones implicades? El Fòrum permanent

El procés de renovació de la CETS el lidera el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i el gestiona el Fòrum permanent, que en el cas de la nostra comarca és l'associació Turisme Garrotxa formalitzada per la unió i el treball conjunt entre el sector públic i privat (la Sra. Maria Vidal i Jodar, alcaldessa del nostre municipi, sustenta la seva presidència).

La gestió s'assoleix per mitjà del treball conjunt d'entitats d'abast comarcal com el mateix Consell Comarcal, Turisme Garrotxa, administracions gestores d'espais protegits —el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i el Consorci de l'Alta Garrotxa— i el suport dels 21 ajuntaments de la comarca, **entre els quals, de forma activa, es troba el del municipi de Sant Joan les Fonts.** També és molt important el suport del sector privat, amb més de 240 empreses, de les quals 42 estan acreditades amb la CETS.

D'una banda, la participació de Turisme Garrotxa aporta coneixement actualitzat sobre les expectatives de turistes i visitants, les necessitats, comportament i noves ofertes de les empreses del sector

turístic garrotxí així com dels projectes turístics dels municipis. De l'altra, el Parc i el Consorci de l'Alta Garrotxa —amb representació municipal en els seus òrgans de gestió— lidera totes aquelles actuacions referides a la conservació d'aquests espais naturals i gestió de turistes i visitants que volen gaudir del seu alt valor.

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts, per mitjà de la participació activa per part d'una persona tècnica, forma part del procés de renovació i futura gestió de la Carta Europea de Turisme Sostenible a la Garrotxa.

El programa d'actuacions de la Carta Europea de Turisme Sostenible no ens queda lluny, és un programa tangible i que el podem gaudir a Sant Joan mateix.

Gràcies a la CETS s'ha pogut crear la ruta interpretativa del Boscarró-Molí Fondo, apta per a persones amb diversitats funcionals. També s'ha elaborat i posat en funcionament un Pla d'*Espais Museístics*, en el qual l'*Espai Museístic del Boscarró i Molí Fondo* hi forma part. Els Espais Museístics són indrets d'especial interès i de visita obligada per conèixer aspectes importants del Parc Natural. També s'ha formalitzat amb l'elaboració i difusió d'una oferta pedagògica per a població escolar local o l'agenda escolar.

La renovació de la CETS no volem que es quedi només amb la mirada del Fòrum Permanent; per aquest motiu, s'ha treballat en la inclusió del màxim nombre de maneres de pensar possibles. S'ha obert taules de treball amb la població local, jovent, persones del sector polític, empresarial i persones no vinculades amb el sector turístic.

Pensem que la veu de la població local és bàsica en aquest procés. Perquè nosaltres, quan fem turisme, podem constatar que l'acollida que rebem incideix directament en la nostra satisfacció i experiència.

Com a territori, per a ser bons amfitrions necessitem sentir-nos còmodes amb el model turístic de la comarca. Per aquesta raó us convidem a realitzar les aportacions que creieu necessàries.

Podeu contactar amb: promocio@santjoanlesfonts.cat

HISTÒRIA
PER XAVIER VALERI

Sobre els usos de l'aigua del Fluvià

Els veïns de Sant Joan les Fonts aprofitaven l'aigua del Fluvià per a usos domèstics. Per beure, treien aigua de les fonts públiques i pous que hi havia als carrers i places. També anaven a buscar aigua amb cànirs a les fonts de la rodalia. Encara faltaven més de 10 anys perquè el poble pogués disposar de la xarxa d'aigua de boca.

A la primavera de 1893, el Fluvià, entre Olot i Sant Joan, estava envoltat per fàbriques de fil, paper, teixits i tints, de tallers de fusteria, metall i d'adobar pells. Totes aquestes activitats aprofitaven l'aigua del riu per fer força motriu, per netejar i per elaborar els seus productes. Va ser quan el dubte de si l'aigua del riu i d'algunes fonts era potable i aprofitable per a usos domèstics va arribar al ple de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts.

El 18 d'abril de 1893 la Junta de Sanitat es va reunir a la sala capitular en una sessió presidida per l'alcalde Ferran Domènech Mulleras (1839-1924). El motiu de la sessió era que la Junta de Sanitat dictaminés sobre una sol·licitud que demanava si l'aigua del riu es podia aprofitar per a usos domèstics. Estava presentada per Sebastià Serrat Carbó, veí de Palafrugell, en funció d'apoderat de Bartomeu Carbó Esteve, contractista d'obres. Sebastià Serrat disposava d'autorització per derivar dos litres d'aigua per segon de la Font de les Mulleres per poder proveir d'aigües potables el poble de Sant Joan les Fonts. L'industrial paperer, Joan Capdevila, havia recorregut la decisió del Govern Civil que autoritzava Sebastià Serrat la deriva-

ció de l'aigua (BOP: 6/2/1893). Abans, el 1888, Sebastià Casas Codony, veí de Sant Joan i propietari d'un taller de construcció i reparació de maquinària, havia provat de proporcionar aigua a les cases del poble a través d'una xarxa que sortia de la font Mutxana, però no se n'havia sortit. Fins el 1904, el poble no va tenir distribució d'aigua potable.

L'acta està signada per Esteve Coderch Castañer, Esteve Tané Ferrés, Ignasi Martí Planagumà, Jaume Ginjaume Rovira, Salvador Torras Domènech i Francesc Ros Alsina. Esteve Coderch Castañer era el propietari dels terrenys on havia la font de la Mutxana (BO, 27 de gener de 1888). Estava casat amb Maria Horts i almenys consta un fill Josep Coderch Horts (1881) que va ser sortejat el 1899. El 1892, havia estat secretari interí de l'Ajuntament.

El primer a prendre la paraula va ser el metge cirurgià Esteve Plana i Feixas, que havia afrontat l'epidèmia del còlera del 1885 i estava al cas de les infeccions

i malalties que patien els veïns de Sant Joan les Fonts. Va manifestar que era delicat dictaminar si l'aigua del riu era o no aprofitable per a usos domèstics i que la Junta no disposava de mitjans per certificar si l'aigua era aprofitable i que una resolució feta sense mitjans podria tenir errors. Després va parlar el rector, Bartomeu Buch. Havia arribat a Sant Joan les Fonts el 1889 i el 1891 va començar l'actual església parroquial. Liderava el sector catòlic del poble que llavors era molt potent. Va dir que les raons exposades pel metge Plana li semblaven prou explícites i evidents per deixar-ho així.

Tot seguit, va prendre la paraula el fabricant senyor Salvador Torras Domènech, que juntament amb el seu germà Paulí dirigia la fàbrica de paper coneguda com l'Obra Nova al costat del Fluvià. El 1901 Salvador i Paulí es va discutir amb els seus cosins Rafael i Joan Torras i van trencar. Rafael i Joan van continuar a la fàbrica de Sant Joan, mentre que Salvador i Paulí en van muntar una altra a Bonmatí, que més tard van traslladar a Flaçà.¹

Salvador Torras va plantejar que tant el senyor Plana com el rector Buch havien posat l'assumpte sota un prisma que no tenia raó de ser, perquè, segons el seu criteri, no es demanava que la Junta emetés un dictamen facultatiu sobre els components de l'aigua del Fluvià, pel qual hauria fet falta un examen pericial de les aigües. Va considerar que s'havia de descartar l'emissió d'un dictamen científic, però que es podia fer una anàlisi

EL MOTIU DE LA SESSIÓ ERA QUE LA JUNTA DE SANITAT DICTAMINÉS SOBRE UNA SOL·LICITUD QUE DEMANAVA SI L'AIGUA DEL RIU ES PODIA APROFITAR PER A USOS DOMÈSTICS.

sobre la base de fets consumats per poder decidir si l'aigua del Fluvià, sense especificar components, era o no potable i útil per a usos domèstics. El metge Plana va indicar que estava conforme amb el que havia manifestat el senyor Torras i que si no es disposava d'un altre mitjà per fer-ho es procedís, en conseqüència, a recórrer el curs del Fluvià des d'Olot fins a Sant Joan les Fonts i s'observessin les causes perquè les aigües deixessin de ser potables i aprofitables per a usos domèstics.

Llavors va començar l'exposició dels fets provats. El primer a intervenir va ser el senyor Ignasi Martí Planagumà, que va estar molt de temps al consistori i va figurar a les llistes electorals per a diputats a Corts. Casat amb Concepció Coca Domènech (1921), el 1904 va sol·licitar l'ingrés a la Lliga de Defensa Industrial d'Olot i va morir el 8 de novembre de 1936. Quan va tenir lloc el Ple de la qualitat de l'aigua era molt jove però ja era un industrial. Tenia una fàbrica de paper d'estrassa al carrer Juvinyà (*Anuario-Riera 1896*. Pàg. 881). Més tard, va tenir fàbrica a Castellfolli, on va ser regidor de l'ajuntament. Ignasi Martí va enumerar que les restes dels rentadors de llana, els residus dels escorxadors, els residus de les tintoreries i els residus de les adoberies d'Olot anaven a parar al riu Fluvià. Per fer una idea del que eren els rentadors de llana a Olot, un article de la revista *Mercurio* del 1911 exposa: "cada paraire portava la llana a un rentador construït a la riba del Fluvià

que consistia en uns forns petits amb les seves corresponents calderes per escaldar-la i un canal que derivava aigües del riu per rentar-les després d'escaldar-les".² El regidor Francesc Ros va afegir que en determinades èpoques era visible com les aigües canviaven de color prop de les tintoreries. Francesc Ros era el llauner i fabricava tubs per a les necessitats de les indústries. Segons el pregó de festes del 2014, fet per Manel Ros, havia arribat a Sant Joan provinent de Bellver de Cerdanya al voltant del 1860 per afegir-se al desenvolupament fabril. A l'exposició de parers, es va afegir el fuster, Jaume Ginjaume Rovira, el qual va puntualitzar que, a més dels fets advertits pels senyors Martí i Francesc Ros, havia de fer notar les noves fàbriques de filar i de rentar llanes de paper que estaven construïdes a ambdues ribes del riu, des d'Olot fins a Sant Joan les Fonts. Jaume Ginjaume havia estat alcalde el 1888 i tenia una fusteria al carrer de can Coca. Treballava per als industrials i feia el servei funerari. Estava casat amb la mestra d'ensenyament elemental, Anna Vilà Majoral. Anna Vilà havia fet de mestra a Palau-Saverdera (BOP-29 de febrer de 1896). Va intercanviar la plaça amb Francisca Torrentà i va venir a Sant Joan, on va estar la resta de la seva vida.

Van deliberar i van decidir que, com a conseqüència lògica de les consideracions plantejades i ateses la sedimentació i la inclinació del corrent, les aigües del

Fluvià no reunien cap condició de potabilitat, però podien ser aprofitables per a "certs usos domèstics, en determinades circumstàncies".

Obtingut un dictamen sobre les aigües del riu, van passar a tractar l'altre contingut de la instància del senyor Serfat. Van començar a parlar sobre si les aigües de les fonts del radi i de l'extraradi de Sant Joan les Fonts reunien les condicions higièniques. Va prendre la paraula Jaume Ginjaume, que va manifestar que era "veritablement cert que a les aigües de la font denominada Pesca havien aparegut cucs". Va explicar que havia deixat aigües de la font Pesca, a l'actual carrer Sant Pere, i de la font del Salt, prop del pont del Salt, en un gerro. Ginjaume va dir que al cap d'uns dies les aigües havien dipositat matèries estranyes. Ignasi Martí Planagumà va raonar que les matèries provinents de la font del Salt era molt possible que fossin per causa de filtracions de l'aigua del riu perquè estava a poca distància i a més altura que la font, pel fet que hi havia un canal que conduïa les aigües del riu per proporcionar força motriu a una fàbrica. També va posar en consideració que podien haver-hi filtracions per motiu de l'aigua del canal que era desviada per al reg d'un prat proper. En referència a la font Pesca va argumentar que els sediments podien derivar del reg d'uns camps contigus a la font.

Van decidir que, prescindint dels components que, a més dels naturals, formaven part de les aigües de les dues fonts debatudes, la resta de fonts del radi i l'extraradi del poble, segons podien afirmar, tenien aigües potables, amb excepció de la font de Juvinyà que va ser considerada calcària. Van dictaminar que les aigües de les fonts del Salt i Pesca no reunien les condicions necessàries per ser potables.

El riu Fluvià abans d'arribar al pont medieval

¹ Xavier Martí Ylla "Els veïnats industrials dels Torras, paperers".

² Josep Lladerra. "La barretina" *Revista comercial ibero-americana Mercurio*. 14 de desembre de 1911.

³ Josep Murlà i Giralt. *L'Associació de Plomistes de Sant Joan les Fonts. Una llarga història que comença el 1904*. Editorial Oliveras 2019. Llibre d'actes de Ple. 13-16 de 89. Unitat 13. AC-GAX140-190-T2-13. 1893 (Arxius en Línia de la Generalitat).

IGUALTAT

DESIRÉ RODRIGO GARCÍA, LO RELACIONAL

Què li preguntaries al patriarcat? #GarrotxaSenseViolències

Volem construir col·lectivament una Garrotxa,
i un món, cada vegada més just,
igualitari, divers i lliure.

Per què homes i dones cobren diferent per la mateixa feina? Per què les dones dediquem més temps a les tasques de la cura? Per què no compartim les feines de casa? Per què no les podem fer *colze a colze*, de manera conjunta? Per què si soc una dona jove tinc més dificultats en trobar feina? Per què pensen que em quedaré embarassada o que faltaré a la feina per cuidar els fills i les filles quan es trobin malament? Per què em tanques a casa i em separe de les meves amigues? Per què hi ha més dones al mercat, a la farmàcia, a la porta de l'escola i fent tràmits a l'Ajuntament i més homes a la plaça i al banc del bar? Per què si una dona ocupa un lloc de responsabilitat a la feina, i treballa amb homes més grans, aquests la tracten amb paternalisme?

Per què subestimes el què pensem les dones i els nostres sabers? Per què l'opinió de les dones no compta per segons quines coses? Per què el meu fill, que encara és petit, ja ha après que els homes són superiors a les dones? Quan tingui fills i filles, voldré que tinguin les mateixes condicions i oportunitats. Patriarcat, m'escoltes?

Per què la publicitat representa les dones com a objectes? Les representa com a objectes? Ni m'he adonat. Per què les xarxes socials van plenes d'acudits masculistes? Per què lesbianes i gais tenen més probabilitats de rebre mirades, insults o agressions físiques si mostren els seus sentiments en públic? Sí, són gais, i? No tenen els mateixos drets? Per què no consideres que hi ha moltes formes de família? Per exemple, dues mares, dos pares, un pare,

una mare, família d'acollida o una família en la qual hi conviuen també tiets i tietes, avis i àvies... És què no són també famílies?

Per què els homes no poden mostrar vulnerabilitat en públic? Per què han de ser sempre forts? Què dius, que els homes també patim desigualtats pel patriarcat? Per què sembla que parlar de gènere és parlar només de dones? Per què els homes no se senten tan interpel·lats pel patriarcat i no et volen fer preguntes? Per què també hi ha dones que no et veuen? Per què pensen que no tenen res a dir si no estan casades? Per què la gent pensa que ets cosa del passat? Per què sembla que a Catalunya no hi ha masclisme ni LGTBI-fòbia? Per què sembla que a Sant Joan les Fonts, no hi ha masclisme ni LGTBI-fòbia? Patriarcat, com t'ho has fet per fer-te invisible?

Fotografia Jorge Carrasco

Com puc fer preguntes al Patriarcat si encara no parlo bé català o castellà? Les puc fer en el meu idioma?

Quan passarem de la igualtat formal a la igualtat real? Com podem educar en igualtat, llibertat i diversitat? Quin paper tenen les escoles? Per què tot el que està fora de la norma, et fa por o desconfiança?

Aquestes són les preguntes que el veïns i les veïnes de Sant Joan les Fonts li fan al Patriarcat. El dia 10 de novembre, **en el marc de la campanya “Retalla les violències, enganxa les cures”, vam recórrer els carrers de Sant Joan les Fonts**, convidant la gent a compartir la seva opinió sobre les desigualtats i les violències de gènere. Vam conversar amb les persones que compraven i venien a mercat, les que prenien el sol a la plaça o al banc del

bar, les que anaven a la farmàcia i altres comerços, a l'Ajuntament, a la fleca de La Canya i les que recollien els nens i les nenes a l'escola.

Preguntar és una forma de pensar i qüestionar el que donem per normal i natural. Preguntar és reflexionar sobre quin tipus de persones i de poble volem ser. Preguntar és participar. I participar és una forma de prevenir les violències de gènere i de cuidar-nos. Per això, volem donar les gràcies a totes les persones que vau compartir les vostres opinions. Amb les vostres preguntes i reflexions, estem més a prop de retallar les violències i enganxar-nos a les cures, i d'avançar cap una Garrotxa sense violències.

“Què li preguntaries al patriarcat?” forma part de la campanya “Retalla les

violències, enganxa les cures”. És una campanya de prevenció de violències masclistes i LGBTI-fòbiques que des de Sant Joan les Fonts estem desenvolupant de manera conjunta amb altres municipis de la Garrotxa. La campanya està impulsada pel Consell Comarcal de la Garrotxa i pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa, dissenyada i facilitada per Lo Relacional.

Podeu consultar el blog de la campanya a: www.garrotxasenseviolencies.wordpress.com

Lo Relacional és un col·lectiu catalitzador de relacions i pràctiques que transiten entre l'educació, la creació cultural i la dinamització comunitària: www.lorelacional.org

ENTREVISTA

Xevi Vila Coll Escriptor

En Xevi Vila va néixer a Sant Joan les Fonts fa 39 anys. Amb una vida convencional (viu en parella a la Roureda, treballa en una fàbrica del municipi i és a punt de ser pare), Vila s'ha fet molt conegut entre els amants de les històries de terror per les seves novel·les de gènere zombi.

Com vas començar a escriure?

A casa sempre ens han inculcat l'amor per les arts, ja que el meu pare és pintor. I tot i que jo també pinto i dibuixo, encara que no de manera professional, sempre m'he decantat pel món de les lletres. De petit ja havia guanyat algun concurs literari que s'organitzava a l'escola o de poesia a Sant Joan. A mi sempre m'ha agradat molt la literatura de terror i les sèries i pel·lícules de zombis, vaig començar a fer un blog, que era com el diari d'un supervivent a l'apocalipsi. I la veritat és que de seguida va començar a tenir força ressò a les xarxes. Llavors, una editorial va contactar amb mi per publicar el que seria el primer llibre, *Alerta Z: Ebola*.

Després vas publicar una segona part, *Alerta Z: Renacer* ambientada a unes comarques gironines plenes de zombis que també va tenir molt èxit. Per què tens aquesta fixació pels morts vivents?

Els zombis sempre m'han semblat la cartada perfecta per parlar de la condició humana, de les relacions interpersonals i de la psicologia dels personatges en unes situacions límit, que és quan surt allò bo i allò dolent de les persones. De fet, és un gènere que et permet jugar amb la moralitat i et dona molt de joc. Però el que sobretot m'interessa és posar l'èmfasi en el component psicològic del terror.

La Quinta del Sordo és un relat de terror protagonitzat per Goya. Què et cridava l'atenció del cèlebre pintor?

De Goya no m'interessava tant el seu vessant de pintor de la Cort sinó la seva època més fosca, quan va pintar les conegudes com a "pintures negres", que són catorze obres murals concebudes per decorar la seva mansió, anomenada precisament la Quinta del Sordo. Això sí, és un conte completament fictici, un exercici literari que m'ha permès endinsar-me en la psicologia d'un personatge que s'havia quedat sord per una greu malaltia i que estava al final de la seva vida.

Normalment escrius en castellà, però *La Mort Vermella* és la teva primera publicació escrita en català. Per què?

És curiós, perquè jo soc catalanoparlant però el cert és que em costa escriure en el meu idioma. Suposo que és més aviat un tema cultural, perquè des de petit he llegit llibres, sobretot d'aquest gènere, que estan escrits majoritàriament en

castellà. El fet que aquest relat estigui ambientat a Figueres em va animar a canviar d'idioma.

Amb Madrid. Día Uno, publicat a principi d'aquest any, tornes al gènere Z. Com són els teus zombis?

A diferència dels zombis que apareixen als dos llibres d'*Alerta Z*, que són més convencionals, els que surten a *Madrid. Día Uno* sembla que són més intel·ligents, és a dir, que tenen més capacitat de raonar, tot i que molt limitada. I això els permet ser molt més dolents i per tant molt més perillosos.

Ja has començat a escriure una segona part?

Sí, però en aquest cas estarà ambientada a Barcelona i es dirà *Barcelona. Día Uno*. I tot i que es pot considerar una continuació, es poden llegir de manera independent.

Tens cap mètode a l'hora d'escriure?

Cap ni un. Hi ha escriptors que es fan esquemes, que s'obliguen a escriure cada dia... Jo parteixo d'una idea que vaig desenvolupant mentalment, tot i que el meu cap és molt anàrquic, i després l'escriu. Hi ha dies que t'hi poses i no et surt res. També és cert que he notat la diferència entre escriure com a afició i fer-ho de manera professional. M'ha costat acostumar-m'hi!

Aquest és el darrer llibre de l'escriptor, que està previst que es publiqui el proper mes de febrer

Es pot viure de la literatura?

No, és molt difícil. Crec que en aquest país només hi ha 4 o 5 escriptors que poden viure de la seva feina. A més, quan ets nou i aterres en el món desconegut de les editorials, t'adones que està ple de "hienes". Fins i tot conec gent que ha hagut de deixar d'escriure. De fet, jo vaig publicar el primer llibre i, tot i l'èxit, encara no n'he vist ni un duro. Així que vaig decidir canviar-me a una editorial independent.

Quin és el teu projecte més immediat?

A part de tirar endavant l'obra que ja hem comentat (*Barcelona. Día Uno*), ara mateix estem donant els últims retocs a *El día que maté a Lucy Palmer*, que ja tinc escrita i que està previst que surti publicada a mitjans de febrer. I després ja veurem, perquè començo una època de molta feina amb la criatura que està a punt d'arribar i no sé ben bé com m'organitzaré. Potser haig d'estar un temps sense escriure.

Com definiries *El día que maté a Lucy Palmer*, aquest nou llibre?

És un canvi de registre brutal. És una novel·la més psicològica, que està ambientada a la ciutat de Chicago als anys 70. Aquí deixo de banda els zombis i em fico de ple en la ment d'un assassí en sèrie, cosa que ha estat realment esgotadora. A cada capítol s'explica un assassinat i es dona a conèixer una víctima diferent i això et permet veure l'evolució del personatge protagonista. A més de la història principal, hi ha un petit relat titulat *Un saco de tripas*, que tot i que està protagonitzada pel mateix personatge, està tractat des d'un altre punt de vista: més de gènere de terror.

Sant Joan les Fonts té una llarga tradició de bruixeria i d'éssers fantàstics. Creus que això han influït en la teva trajectòria literària?

No ho crec, però sí que és cert que aquesta zona té quelcom especial! De fet, no soc l'únic escriptor d'aquest gènere a la Garrotxa... Alguna cosa ha d'haver-hi!

I per acabar, quin és el teu racó preferit de Sant Joan?

La Font de Can Xerbanda. És un lloc molt màgic i amb molt de misteri. Ara fa temps que no hi passo, però em sap greu que estigui tan abandonada.

ENTREVISTA

Miquel Pagès Masias

Viatger

El santjoanenc Miquel Pagès (25 anys) va estudiar Enginyeria Mecànica, però va descobrir que aquest no era el seu món i mentre prepara oposicions de bomber fa classes particulars a una acadèmia. És un amant del medi ambient i dels esports de muntanya, però el que realment li apassiona és viatjar. Això, sí, d'una manera molt diferent.

Quina és la teva idea de viatge perfecta?

Quan viatjo intento fugir dels indrets convencionals i massificats. La idea és no planificar massa, intentar conèixer al màxim gent local i descobrir els llocs que ells et poden ensenyar i que el turista no acostuma a veure.

Quin va ser el teu primer viatge?

El que considero el meu primer viatge el vaig fer fa 5 anys a través d'una plataforma d'intercanvi al Regne Unit. Vaig passar un mes i mig en una casa rural al Lake District, on hi anava gent d'arreu del món a aprendre anglès. Allà feia feines de jardineria, cuina... una mica de tot, a canvi de menjar i llit. I per a mi va representar un canvi de paradigma: vaig conèixer molta gent però el fet de viatjar sol també et permet conèixer-te molt més a tu mateix.

I et vas animar a emprendre nous projectes?

L'estiu següent, amb un amic, vam decidir marxar fent autoestop des de casa. Primer volíem veure fins a on arribàvem, però al final ens vam marcar l'objectiu d'arribar fins a Noruega, tot passant pels Alps francesos, Suïssa, Alemanya, Dinamarca i Suècia. I va ser realment espectacular.

Sempre us movíeu fent autoestop?

Només vam agafar un dia un bus, de Berlín a Hamburg, perquè sortir de Berlín és complicat. I aquest viatge em va canviar la visió de la vida perquè vaig descobrir que l'espècie humana pot ser realment bona. Fins a Noruega, el recorregut va ser relativament ràpid i allà ens hi vam estar tot un mes, resseguint la costa fins a les illes Lofoten, per sobre del cercle polar àrtic. És un lloc de somni, amb moltes muntanyes que surten directament del mar de manera

imponent. A més, vam coincidir pràcticament amb el sol de mitjanit i podies contemplar paisatges realment surrealistes.

On acostumàveu a dormir?

Normalment en tenda de campanya o en càmpings, però també ens vam trobar gent que quan explicaves d'on venies ens convidava a un àpat o fins i tot a dormir. El resultat és que en un mes i mig vam gastar molt pocs diners. Però el millor va ser la gent que vam conèixer. Recordo sobretot una senyora canària que anava fins al Cap Nord en moto. Havia superat dos càncers i en la tercera recaiguda havia decidit aprofitar el temps i viatjar. Fins i tot, de tornada, va venir a Sant Joan i nosaltres la vam visitar a Tenerife. Era una persona amb una energia i unes ganes de viure espectaculars. Finalment va morir, però ens ha marcat per sempre i ens quedem amb els valors que ens va transmetre.

És gent que recordes per sempre...

Exacte. A Lofoten també vam conèixer un senyor, l'Einar, que ens va convidar a casa seva, ens va portar a pescar amb el seu fill, a veure balenes... i fins i tot ens va deixar un cotxe per anar fins a l'aeroport, a més de 1.000 km, per agafar el vol de tornada. Nosaltres l'ajudàvem a fer feines del camp, però hi vam passar una setmana a casa seva. Això diu molt de l'hospitalitat de la gent!

Encara hi teniu contacte?

Sí, quan vam tornar li vam enviar una panera amb productes típics d'aquí i de tant en tant encara hi parlem.

Quina va ser la següent aventura?

Vam anar amb la meua exparella a Bolívia, Perú i a Equador. Un viatge impactant

perquè realment veus una altra cultura, un altre ritme de vida... Fan una vida molt comunitària, interactuen molt... i això em va agradar molt. I després hi ha els paisatges: moltes llacunes de color, volcans, massissos de 6.000 m, els deserts i planúries que no s'acaben mai... Sud-amèrica és immensa, tant paisatgísticament com culturalment! I una altra cosa que em va agradar, sobretot de Bolívia, és que no viuen per al turisme i tot és molt més autèntic. Però és diferent, perquè ja està més explotat, però vaig fer un trekking de 8 dies per la cordillera de l'Huayhuash que és el més bonic que he fet a la meua vida. Va ser realment espectacular!

És una manera de viatjar que et permet veure la realitat del país...

Sí, i conèixer els locals i la seva manera de viure... Per exemple, l'any següent vam anar amb un amic a Geòrgia, al Caucas. Només hi vam estar dues setmanes, però vam viure experiències molt boniques perquè és un país preciós i molt autèntic. A més, els georgians són molt hospitalaris: ens convidaven a casa i t'ho donaven tot, i això sense entendre'ns, perquè la majoria no parla anglès!

Quina ha estat l'experiència més extrema?

Vaig marxar a Nova Zelanda, on vaig fer una de les bestieses més grans de la meua

vida: creuar les dues illes a peu fent un camí anomenat Te Araroa. Són 3.000 km en total i m'hi vaig estar 107 dies.

Com és caminar sol durant tant temps?

És un anar fent, un pas rere l'altre. Et vas descobrint a tu mateix, perquè et pots estar molts dies sense veure un poble. Per exemple, després de 7 dies de caminar trobaves un càmping on havies enviat un caixa de menjar, seguies caminant, trobaves un bar, recollies una altra caixa de menjar, caminaves 7 dies més i, potser, arribaves a un poble. L'illa sud és molt remota, mentre que l'illa nord no té res a veure amb el que tenim per aquí! Vas pujant muntanyes amb unes vistes espectaculars i baixant a platges de sorra blanca increïbles! Però el millor per a mi va ser poder experimentar la sensació de llibertat total, perquè cada dia et despertaves i decidies què volies fer i cap a on volies anar.

Realment has d'estar molt preparat físicament i psicològicament?

Sí, però el mateix camí et va preparant de mica en mica. Per exemple, passes per una platja que té 90 km de llargada (90 Miles Beach) i t'estàs 3 dies caminant amb el mar a un costat i dunes a un altre. O et fiques en un bosc amb fangs permanents (Raetea Forest) i avances amb fang fins al genoll i fas només 1 km en 1 hora... També cal des-tacar la quantitat de rius que has de creuar

i no tots tenen pont. Per tant, has de vigilar molt! A vegades t'havies d'ajuntar amb més caminants i creuar-los junts.

Així, et vas trobant gent pel camí...

Bé, l'any que vaig fer el camí el van fer només 1.000 persones. Així que hi havia dies que no et trobaves ningú. Però sí que vas coneixent gent que va al teu ritme i t'acabes trobant als refugis. Es crea un vincle molt potent!

Quina dieta feies?

Una dieta tan calòrica com fos possible, perquè cremes tot el que menges... I a mi m'agrada molt la fruita i la verdura, que en aquests casos, no t'aporta res. Pot ser complicat!

I quan arribes al final?

Va ser un dels dies més estranys de la meua vida. D'una banda, una felicitat màxima i, de l'altra, una sensació de ràbia perquè s'ha acabat l'aventura. Però encara vaig allargar uns dies més i vaig visitar una tercera illa, Stewart Island, on vaig poder veure kiwis, un animal que molta gent de Nova Zelanda no ha vist mai, perquè són nocturns i molt espantadissos.

Quins nous viatges tens previstos per al futur?

En tinc algun, però és a llarg termini i si surt, ja en parlarem...

A l'esquerre, Miquel Pagès a la cordillera de l'Huayhuash. A dalt, durant la seva estada a les illes Lofoten.

El pregó de les festes de Sant Joan les Fonts

23 de juny de 2020
*A càrrec de Pilar Puigdemont Fageda
(La Pilar Comadrona)*

Bona tarda a tothom,

Per a mi és un gran honor poder estar aquí amb tots vosaltres fent el pregó de la Festa Major de Sant Joan les Fonts d'enguany.

Vaig estar gratament sorpresa i contenta que la Comissió de Festes pensés en mi, i ràpidament vaig començar a rumiar la manera més adequada de transmetre l'alegria que suposa una festa major en la situació actual que ens trobem. Segui com sigui, intentarem gaudir al màxim del que podem i tenim.

Doncs bé, em presentaré: soc Pilar Puigdemont i Fageda, llevadora de Sant Joan les Fonts, La Canya, Vall de Bianya i Castellfollit de la Roca des de fa exactament 41 anys i 7 mesos. Actualment, ASSIR (Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva) de la Garrotxa.

Vaig néixer l'11 de maig de 1957 a Joanes (La Vall d'en Bas). El part va ser a casa, atès per la llevadora Mercè Masó i, segons deien, relativament fàcil. Molta coincidència que vaig néixer el mateix dia que la meua i única germana, quan ella feia quatre anys.

La meua infantesa a Joanes va ser fantàstica, juntament amb els meus pares, Joan i Lourdes, la meua germana Carme i la padrina Ramona. Era com la Heidi del poble, corrent per prats i muntanyes i parant poc a casa fins als 11 anys. En aquell moment, i com que els pares van voler que estudiés, vaig començar primer de batxillerat al Cor de Maria d'Olot. Ja aquí vaig coincidir amb moltes companyes de Sant Joan les Fonts: Núria Coderch, Roser Rifà, Maria Camps, Assumpta Roig i Mariona Vilanova, entre altres. Allà vaig fer fins a 6è de batxillerat i va ser llavors quan vaig sentir la vocació d'infermera.

Els anys de formació

Als 17 anys vaig anar a Girona a estudiar Infermeria, a l'Hospital General Álvarez de Castro (La Residència), actual Hospital Universitari Dr. Josep Trueta, on estava interna. Allà vaig coincidir amb la Núria Coderch i també vaig conèixer l'amiga que em va animar a continuar

estudiant per especialitzar-me en llevadora, la Neus Sacot, de la Bisbal.

Teníem 20 anys quan vam anar a la Maternitat de la Diputació Provincial de Barcelona. Com a anècdota, voldria ressaltar que el dia de l'examen per entrar a fer l'especialitat era l'11 de setembre del 1977 i la Diagonal estava a vessar de gent celebrant l'arribada de Josep Tarradellas. La Neus de la Bisbal d'Empordà i jo, de Joanes, com us podeu imaginar, al·lucinàvem en veure tant ambient.

A l'examen ens vam sorprendre la quantitat d'aspirants a l'especialitat. Quina il·lusió quan vam saber que érem de les 17 acceptades! Estàvem en règim intern i feiem molt poques sortides per Barcelona. Hi havia companyes de Lleida, Menorca, Burgos, Vitòria... tan sols dues eren de Barcelona mateix. Entre nosaltres ja ens organitzaven les festetes en les poques hores de lleure que teníem.

He de dir que abans d'acabar Infermeria ja havia conegut en Josep Bassa-gañas, natural d'Argelaguer, i que feia uns 8 anys que vivia aquí al poble. Ell va marxar al servei militar a Almeria, i jo a Barcelona a fer l'especialitat. Teníem 21 i 20 anys, respectivament.

Aquest any tan intens ens vam veure dues vegades, però el festeig seguia per carta. Recordo que me les escrivia tan llargues que, durant la guàrdia, mentre les llegia, els companys i les companyes em deien si era el testament. Doncs bé, va arribar el final de la seva "mili" el juny del 1978 i jo, llevadora, el 30 de setembre. Aquell estiu a Barcelona, a part d'estar a la Maternitat, vaig treballar a l'Institut Dexeus.

Per fi, el 30 de setembre, amb el títol sota el braç, cap a la Garrotxa a buscar feina.

La tornada a la Garrotxa

A l'Hospital Sant Jaume d'Olot no havia equip obstètric (s'entén ginecòlegs i llevadores de guàrdia). Cada embarassada tenia la seva pròpia llevadora, que la visitava durant tot l'embaràs i que l'assistia al part; i de ginecòleg de la Seguretat Social hi havia el doctor August Riera, que per cert havia estat metge de Sant Joan les Fonts durant molts anys.

En tota aquesta situació, la meua amiga Neus i jo vam anar a "Sanitat", actual Departament de Salut de Girona, per veure què ens podien oferir de feina. En aquell moment, el director era el Sr. Acosta, que es va sorprendre en veure dues llevadores tan joves buscant feina de poble. Vatreure una llista immensa de pobles en els quals faltava llevadora: des de La Molina a Roses, passant per molts pobles de la província. I com que amb en Josep ja feiem plans de futur, vaig triar Sant Joan les Fonts, que anava juntament amb la Vall de Bianya, La Canya, Begudà i, posteriorment, Castellfollit de la Roca.

Així doncs, em van nomenar Llevadora Titular Interina el 8 de novembre de 1978, mentre que a la meua amiga la van nomenar llevadora d'Anglès. Com a requisits per a la plaça, havia de viure al poble

**COM QUE AMB EN JOSEP
JA FÈIEM PLANS DE FUTUR,
VAIG TRIAR SANT JOAN
LES FONTS, QUE ANAVA
JUNTAMENT AMB LA VALL
DE BIANYA, LA CANYA,
BEGUDÀ I, POSTERIORMENT,
CASTELLFOLLIT DE LA ROCA**

i treballar vuit hores a la setmana visitant embarassades a l'actual edifici del CAP; i m'havia d'anar a presentar a l'alcalde i als metges. En aquell moment, l'alcalde era el Sr. Jordi Sucarrats, i els metges eren el doctor Arcos i el doctor Gómez. També em van presentar el practican, el Sr. Miquel Jiménez. En aquestes presentacions em va acompanyar la meua sogra, la Maria (EPD); va ser tot més fàcil perquè ella coneixia tothom. També vaig anar a presentar-me a mossèn Josep i al farmacèutic, el Sr. Joan Bramon. He de dir que vaig estar molt i molt ben rebuda, i es van oferir a ajudar-me per tot el que calgués. Bàsicament jo volia treballar i, per tant, que

aviat vinguessin moltes embarassades! Al dispensari compartia consulta amb el Sr. Jiménez, i cada dimecres anava a la Canya, a l'actual casal d'avis.

Pel que fa als parts, vaig demanar als directius de l'Hospital Sant Jaume (Sr. Llongarriu i Sr. Sellas) si em deixarien assistir-los, i així va ser. Així doncs, vaig presentar-me al Dr. Riera, al Dr. Palacios i al Dr. Ruiz. També a les llevadores que hi havia en aquell moment: la Mercè Masó (que m'havia ajudat a néixer a mi), la Lluïsa Sala, la Lourdes Tresserras i la Montserrat Trubat. El primer part que vaig fer a Olot va ser el 21 de febrer de 1979: una noia molt jove que no es posava de part de cap de les maneres. Fins i tot anàvem a caminar juntes a veure si s'espavilava. El part va ser tot un èxit.

La feina a Sant Joan

Els dos o tres primers anys treballant a Sant Joan em van permetre continuar vivint a Joanes, però hi havia el problema que a casa no teníem telèfon. Per tant, la comunicació amb les embarassades era molt difícil. Ho vam solucionar fent que, quan es posaven de part, anessin a casa d'en Josep i ell em venia a buscar a Joanes amb el seu 600. Em deia: "M'han dit que han trencat aigües, existeix això?" Per

sort, Telefònica hi va posar remei aviat i va instal·lar telèfon a casa.

D'altra banda, ja pensàvem en casar-nos i anar a viure a un pis que s'estava fent al carrer Enric Granados. El casament va ser l'11 de juliol de 1981 a l'església de Sant Josep Obrer de la Canya. Així doncs, al viure al poble ja va ser tot més fàcil.

D'Enric Granados guardo uns records fantàstics: uns veïns encantadors —en Josep Triviño i la Rosa Casals, l'Eudald Camps i la Carolina (EPD), la Juanita Masmitjà i en Demetri Repullo, en Narcís Vila i l'Antònia Vila, entre d'altres. I el més important, allà van néixer les nostres dues filles: la Sònia, el 5 de gener de 1984, i l'In-

grid, el 27 de desembre de 1988. Tot són bons records!

Jo anava fent visites, parts i el seguiment després del part, fent domicilis. Llavors em van dir que havia de fer classes de preparació al part: primer les vaig fer a l'actual biblioteca, després al centre sociocultural, a una sala de la ràdio i, finalment, al CAP, on les segueixo fent.

Les visites postpart, que és quan arriben de l'hospital, les recordo amb molt *carinyo* i em sentia com de la família. A part de valorar l'estat de la mare també feia un seguiment del nadó: cura del melic, banyar-lo, posar arracades, control de pes... Hem de tenir en compte que no hi havia el Servei de Pediatria del què gaudim actualment amb el doctor Eduardo Sacristan i l'Elizabet Alberni.

Per respecte i confidencialitat no entraré en detalls, però sí que a vegades i sobretot quan anava a fer domicilis, he viscut situacions estranyes, com trobar-me porcs senglars a Castellar de la Muntanya, vaques al mig de la carretera a Bianya, adreces equivocades i que no hi havia ningú... Tot això s'ha de tenir en compte que no hi havia mòbils ni GPS i podia acabar essent una aventura. He de dir que la gent sempre ha estat exageradament atenta i humana.

**QUAN ANAVA A FER
DOMICILIS, HE VISQUIT
SITUACIONS ESTRANYES, COM
TROBAR-ME PORCS SENGLARS
A CASTELLAR DE LA
MUNTANYA, VAQUES AL MIG
DE LA CARRETERA A BIANYA,
ADRECES EQUIVOCADES I QUE
NO HI HAVIA NINGÚ...**

El 1990 van convocar oposicions per ser fixa, és a dir, funcionària APD (Assistència Pública Domiciliària). Teníem una nena de 6 anys i una altra de 2, però tot i això vaig posar-me a estudiar molt. Recordo hores i hores estudiant. Anava a per totes, això sí, sempre amb l'ajuda d'en Josep! I me les vaig treure. O sigui, ja no era interina, era fixa. Quina alegria!

Més endavant, el dispensari de Sant Joan les Fonts, gestionat per l'Ajuntament fins el 1996, va passar a ser gestionat per l'Hospital Sant Jaume d'Olot. A partir d'aquí ja vam tenir coordinador mèdic, d'infermeria i administratiu; i seguim gaudim d'una excel·lent assistència sanitària i administrativa, tant en l'àmbit professional com l'humà.

Pel que fa a l'Hospital i a l'atenció al part, ja uns quants anys (abans de les oposicions) que, amb 4 o 5 companyes llevadores, ens havíem organitzat fent guàrdies a dies i nits concretes. Amb aquest canvi ja no havia d'estar tan pendent de quan les gestants es posaven de part. Ja fa uns 30 anys que l'Hospital va instaurar el Servei d'Obstetrícia i Ginecologia i fins a l'actualitat, en el qual tenim ginecòlegs i llevadores excel·lents, 6 i 14 respectivament. Fem l'assistència presencial a sala de parts i el Pla d'Atenció a la Dona a tota

**TINC MOLTS BONS RECORDS
DE L'ENTORN DE SANT
JOAN I ELS HE GAUDIT FENT
DOMICILIS I TAMBÉ ANANT A
PASSEIG AMB LES NOSTRES
FILLES: ELS PRATS DE CAN
XERBANDA, LES COLUMNES
BASÀLTQUES, EL SALT
D'AIGUA DE MOLÍ FONDO, LA
FONT DE CAN XERBANDA, A
VIVERS, EL MONESTIR...**

la comarca: des de l'atenció a la joventut, l'embaràs, l'educació maternal, el part, el postpart en domicilis, el postpart en grups, citologies i menopausa.

Una santjoanenca més

Tinc molts bons records de l'entorn de Sant Joan i els he gaudit fent domicilis i també anant a passeig amb les nostres filles: els prats de Can Xerbanda, les columnes basàltiques, el salt d'aigua de Molí Fondo, la font de Can Xerbanda, a Vivers, el Monestir...

Les nostres filles van anar a les monges del col·legi Diví Pastor, on hi havia la germana Pietat i la Josefina, entre d'altres. Després d'aquí van anar a l'escola Castanyer amb mestres excel·lents (el Sr. Albert, l'Imma, la Pilar Cañada, la Maria Navarra, la Carme...). Recordo les celebracions nadalenques, les caramelles, el balla-balla, els pastorets al monestir i les quines que s'organitzaven, el casal d'estiu a la Maranya (Jordi Feu...) i els campaments que feien, l'Escola de Belles Arts, els concursos de dibuix i pintura ràpida per la festa...

Recordo molta gent que ens ha deixat, com la nostra estimada "Sisqueta" (Francisca Coldecarrera), a qui li deïem "la tia" i que ens va ajudar moltíssim en la cura de les nostres filles. També la Maria de Cala Berta, la Blandina, en Ryan, i tants d'altres que han deixat una bona petjada.

He de dir que n'han arribat molts i molts més. Jo en concret he assistit 2.659 parts, entre ells els dels meus nets, en Nil i l'Èric. He assistit parts en llocs molt diferents: a l'ambulància, dins d'un cotxe, al pati de l'hospital, a urgències..., però la majoria a les sales de parts. El que no m'he dedicat mai es a fer parts a domicili expressament. Bé, i que sapigueu que a molts dels que sou pares actualment ja us havia ajudat a néixer!

Amb tot això voldria dir que tot i que no soc nascuda a Sant Joan, em sento molt santjoanenca i agraeixo l'acollida que he tingut en tot moment. Ja són molt anys, encara que Joanetes sempre el tinc al cor.

Gràcies a tots els que heu vingut per haver-me escoltat i pel temps que m'heu dedicat.

I ja, per acabar, i amb la situació excepcional que ens trobem, com a llevadora i professional de la salut, voldria transmetre un missatge de salut integrat per al dia a dia, amb actes tan senzills com guardar les distàncies, utilitzar mascaretes i rentat de mans, per col·laborar així a la salut per tothom.

Que gaudiu moltíssim, tal com he dit al principi, del que podem i tenim.

Per molts anys i bona Festa Major!

Una abraçada a tothom.

Records

Seguim buscant fotografies antigues —o no tan antigues—
que sorprenguin, emocionin, ens facin viatjar en el temps,
recordar, identificar i homenatjar persones,
generacions o èpoques.

Els Pastorets davant l'Ajuntament. 1990

Noies de Sant Joan. 1958

Entre elles, Lourdes Puigvert
i Pepita Domènech

Reunió d'amics. 1978

Ortuño, Anglada, Gayola, Solà, Duran
i Simon Danès

Els tres petits reis d'Orient. 1986

